



2019 Թ. ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԲՈՒՀԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ



ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	2
I. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	3
1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	3
1.1 ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ 2019 թ. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ	4
1.2 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՀԱՅՏԱԳՐՎԱԾ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԸՍՏ ՏԱՐԻՆԵՐԻ	6
2. ՎԻՃԱԿԱԳՐՎԱԾ ՏՎՅԱԼՆԵՐ 2019 թ. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ԵՎ ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՎԱԾ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	6
2.1 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	7
2.2 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒՄԸ	8
3. 2019 թ. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՏԻՊԵՐԻ, ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՄԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԸՍՏ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ՍԵՌԵՐԻ	9
3.1 ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐԻՑ ՄԱՍՆԱԿՑԱԾՆԵՐԻ	9
3.2 ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՏԻՊԵՐԻ	12
3.3 ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ	14
3.4 ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ՍԵՌԵՐԻ	19
4. ԹԵՍՏԵՐ ԵՎ ԹԵՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՐԴԱՆՔՆԵՐ	20
4.1 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԵՍՏԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ	20
4.2 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԵՍՏԵՐԻ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀՈՒՍԱԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ	21
5. 2019 թ. ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՎԱԾ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	23
II. ԲՈՒՀԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԸ	24
6. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲՈՒՀԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ	24
6.1 2019 թ. ՀՀ ԲՈՒՀԵՐ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԾ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ	25
6.2 ՀԱՅՏԱԳՐՎԱԾ ԵՎ ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԸՍՏ ԲՈՒՀԵՐԻ ԵՎ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ (ՆԱԵՎ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐԻ)	26
6.3 ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԲԱՐՉՐ ՏՈԿՈՍՈՎ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ	32
6.4 ՍԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ ԵՎ ԲԱՐՉՐ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԳՅՈՒՂԵՐԻՑ ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԲԱՐՉՐ ՏՈԿՈՍՆԵՐՈՎ ԱՌԱՆՁՆԱՑԱԾ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ	35
6.5 ՀԱՅՏԱԳՐՎԱԾ ԵՎ ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԸՍՏ ԴԻՍՈՐԴՆԵՐԻ ՍԵՌԵՐԻ	37
6.6 ԱՄԵՆԱՊԱՀԱՆՁՎԱԾ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	37
ԱՄՓՈՓՈՒՄ	39
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԱՂՔՈՒՐՆԵՐ	43
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	44
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. 2019 թ. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ	44
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ	44
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄԸ	45
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՏԱՐԻՆԵՐԻ	46

ՆԱԽԱԲԱՆ

Գնահատման և թեստավորման կենտրոնի իրականացրած սույն վերլուծությունը վերաբերում է 2019 թ. հունիս-հուլիս ամիսներին անցկացված միասնական քննությունների և բուհերի ընդունելության մրցույթի արդյունքներին: Այն նախատեսված է հանրակրթության ոլորտի մասնագետների և կրթության խնդիրներով հետաքրքրվող անհատների լայն շրջանակի համար:

2019 թ. միասնական քննությունների և բուհերի ընդունելության մրցույթի արդյունքների ամփոփիչ վերլուծությունն¹ իրականացվել է մի քանի ուղղություններով:

- Վերլուծվել են միասնական և կենտրոնացված քննությունների ընդհանուր արդյունքները և համեմատվել նախորդ տարիների քննությունների արդյունքների հետ:
- Հետազոտվել են առարկայական թեստերը և թեստային առաջադրանքներն ըստ կառուցվածքի և որակական բնութագրիչների: Թեստերը բարելավվելու նպատակով վերլուծության այդ մասը տրամադրվել է առարկայական մասնագետներին:
- Վերլուծության են ենթարկվել միասնական քննությունների արդյունքներն ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների, բնակավայրերի տիպերի (քաղաք, գյուղ), հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տեսակների և սեռերի:
- Անդրադարձ է կատարվել 2019 թ. բուհերի ընդունելության մրցույթին, ներկայացվել են տեղեկություններ բուհերի ամենապահանջված մասնագիտությունների վերաբերյալ:
- Առանձին անդրադարձ է կատարվել սահմանամերձ և բարձր լեռնային գյուղերից հայտագրված և ընդունված դիմորդների՝ միասնական քննությունների և բուհերի ընդունելության մրցույթի արդյունքներին:
- Երևանի քաղաքապետին և մարզպետներին են տրամադրվել վիճակագրական տվյալներ միասնական քննությունների արդյունքների և բուհերի ընդունելության մրցույթի վերաբերյալ՝ տվյալ վարչատարածքային միավորի կտրվածքով:

Վերլուծության առաջին մասը վերաբերում է միասնական քննություններին, երկրորդը՝ բուհերի ընդունելության մրցույթին:

¹ Վերլուծության մեջ ներառված չեն զուտ ներբուհական քննություններով ընդունելություն կազմակերպող բուհերին (Երևանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիա, Ֆիզիկական կուլտուրայի հայկական պետական ինստիտուտ և այլն) վերաբերող տեղեկությունները: Միասնական և կենտրոնացված քննությունների, ինչպես նաև բուհերի ընդունելության մրցույթին մասնակցող դիմորդների հաշվառման բազաներում ներբուհական քննություններ պահանջող մասնագիտություններին վերաբերող տվյալներ կան միայն բուհի ընդունելության դիմում-հայտի մասնագիտությունների մասում զուտ ներբուհական քննություն պահանջող որևէ մասնագիտություն նշած և այլ մասնագիտությունների համար առնվազն մեկ առարկայից միասնական քննություն հայտագրած դիմորդների վերաբերյալ:

I. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀՀ բուհերի ընդունելության քննություններն անցկացվում են երկու փուլով՝ հիմնական և լրացուցիչ: 2019 թ. հիմնական և լրացուցիչ փուլի միասնական և ավարտական քննությունների ժամանակացույցը ներկայացված է սույն վերլուծության «Հավելվածներ» բաժնում ([հավելված 1](#)):

2019 թ. հունիսի 4-25-ը և հուլիսի 2-8-ը ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված 33 և Արցախի Հանրապետության (ԱՀ) 6 քննական կենտրոններում միասնական քննություններ են անցկացվել ([հավելված 2](#)) «Հայոց լեզու և հայ գրականություն», «Մաթեմատիկա», «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» (անգլերեն, գերմաներեն, ֆրանսերեն, ռուսերեն, իսպաներեն, իտալերեն, պարսկերեն), «Հայոց պատմություն», «Համաշխարհային պատմություն», «Ֆիզիկա», «Քիմիա», «Կենսաբանություն», «Աշխարհագրություն» առարկաներից, որոնց մասնակցելու համար հայտագրվել են ՀՀ, ԱՀ և արտերկրի 11046 դիմորդներ (ՀՀ-ում՝ 10220, ԱՀ-ում՝ 826): ՀՀ-ում հայտագրվածներից 10147-ը եղել են տեղացիներ, 55-ը՝ Վրաստանի, 14-ը՝ Ռուսաստանի, 2-ը՝ Ղազախստանի, 1-ը՝ Ուկրաինայի և 1-ը՝ Սիրիայի քաղաքացիներ:

Միասնական քննությունների հիմնական փուլին մասնակցելու համար հայտագրվել են ՀՀ և ԱՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների 2019 թ. և նախորդ տարիների շրջանավարտները՝ 10391 դիմորդ:

Լրացուցիչ փուլին մասնակցելու համար հայտագրվել են նախնական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների 2018-2019 ուսումնական տարվա շրջանավարտները, պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայությունից 2017-2019 թթ. զորացրվածները, արտերկրի շրջանավարտները, միասնական քննությունների հիմնական փուլին հայտագրված և քննությանը հարգելի պատճառով չմասնակցած, ինչպես նաև հիվանդության պատճառով հիմնական փուլի միասնական քննությունն ընդհատած և լրացուցիչ փուլին մասնակցելու թույլտվություն ստացած դիմորդները: Այս փուլի քննություններին մասնակցության հայտ է ներկայացրել 911 դիմորդ (ՀՀ-ից՝ 786, արտերկրից՝ 73, ԱՀ-ից՝ 52), որոնցից 167-ը հայտագրված են եղել նաև հիմնական փուլում: Վերջինները հիմնական փուլում հարգելի պատճառներով քննության չեն ներկայացել և տվյալ քննության համար կրկին հայտագրվել են լրացուցիչ փուլում: Այդ փուլում հայտագրվածների մի մասը հիմնական փուլի քննություններին մասնակցելուց հետո հայտագրվել է այլ առարկայի քննություն հանձնելու համար, մի մասն էլ հայտագրված չի եղել հիմնական փուլում: Այդ պատճառով երկու փուլերի դիմումների ընդհանուր թիվը (11302) մեծ է հայտագրված անձանց թվից (10391): Լրացուցիչ փուլում հայտագրվածներից 744-ը եղել են 2019 թ. միասնական քննություններին մասնակցելու համար առաջին անգամ հայտագրվածները:

Բոլոր քննություններն անցկացվել են առարկայական «Շտեմարանների» առաջադրանքների հիման վրա կազմված թեստերի 4-ական տարբերակներով, հիմնական փուլում՝ 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ, լրացուցիչ փուլում՝ 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ տարբերակներով: Թեստերի հեղինակներին հնարավորություն է տրվել որոշ առաջադրանքներում կատարելու բառերի կամ թվերի փոփոխություն և ներդնելու «Շտեմարանների» առաջադրանքների հիման վրա կազմված նոր առաջադրանքներ:

Օտար լեզվի քննության մասնակիցներն ընտրել են անգլերեն, գերմաներեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն, իտալերեն կամ պարսկերեն լեզուներից որևէ մեկը:

2019 թ. միասնական քննությունների հիմնական և լրացուցիչ փուլերին մասնակցելու համար հայտագրված դիմորդներից 10769-ը (97.5%) եղել են 2018-2019 ուսումնական տարվա (9894-ը՝ ՀՀ-ից, 810-ը՝ Արցախից, 51-ը՝ Վրաստանից, 12-ը՝ Ռուսաստանից, 1-ը՝ Ուկրաինայից, 1-ը՝ Ղազախստանից), իսկ 277-ը (2.5%)՝ նախորդ տարիների (1996-2018 թթ.) շրջանավարտներ (253-ը՝ ՀՀ-ից, 16-ը՝ Արցախից, 2-ը՝ Ռուսաստանից, 4-ը՝ Վրաստանից, 1-ը՝ Ղազախստանից, 1-ը՝ Սիրիայից):

Միասնական քննությունների և բուհերի ընդունելության մրցույթի ընթացքը պարբերաբար լուսաբանվել է լրատվամիջոցներում ([հավելված 3](#)):

1.1 ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ 2019 թ. ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ

Աղյուսակ 1-ում ներկայացված են 2019 թ. միասնական քննությունների հիմնական և լրացուցիչ փուլերին հայտագրված, քննության ներկայացած, բացակայած, հիվանդության պատճառով քննությունն ընդհատած և քննության անցկացման կարգը խախտելու պատճառով քննությունից հեռացված դիմորդների թվերը: Հայտագրվածների և քննությանը ներկայացածների թվերում ընդգրկված են նաև հիմնական փուլի քննություններին հայտագրված և այս կամ այն պատճառով չներկայացած այն դիմորդները, որոնք հայտագրվել և մասնակցել են լրացուցիչ փուլի քննություններին:

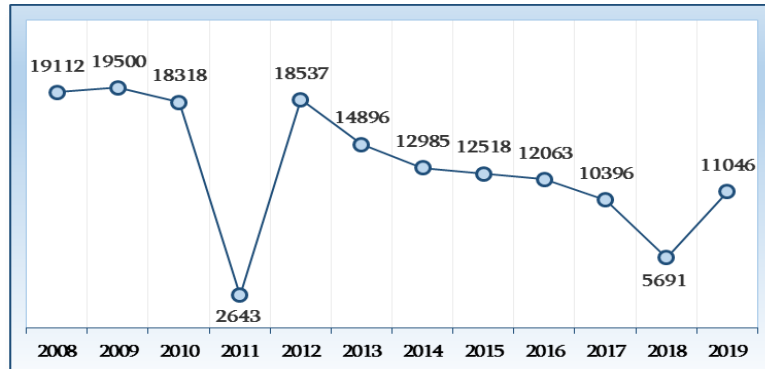
Աղյուսակ 1. Դիմորդների մասնակցությունը 2019 թ. պետական միասնական քննություններին

Քննական առարկաները	Հայտագրված դիմորդների թիվը			Քննությանը ներկայացած դիմորդների թիվը			Բացակա դիմորդների թիվը			Հիվանդության պատճառով քննությունն ընդհատած դիմորդների թիվը			Քննությունից հեռացված դիմորդների թիվը		
	Հիմնական փուլ	Լրացուցիչ փուլ	Ընդամենը	Հիմնական փուլ	Լրացուցիչ փուլ	Ընդամենը	Հիմնական փուլ	Լրացուցիչ փուլ	Ընդամենը	Հիմնական փուլ	Լրացուցիչ փուլ	Ընդամենը	Հիմնական փուլ	Լրացուցիչ փուլ	Ընդամենը
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	5535	343	5878	5370	331	5701	165	11	176					1	1
Մաթեմատիկա	4687	330	5017	4546	291	4837	138	39	177	1		1	2		2
Անգլերեն	4709	302	5011	4536	285	4821	168	17	185				5		5
Տիզիկա	1447	103	1550	1405	87	1492	40	16	56	1		1	1		1
Հայոց պատմություն	1449	98	1517	1362	81	1443	53	16	69	1		1	3	1	4
Կենսաբանություն	1233	123	1356	1207	117	1324	24	5	29	1		1	1	1	2
Քիմիա	1020	125	1145	986	114	1100	31	11	42				3		3
Ռուսաց լեզու	449	59	508	401	55	456	47	4	51					1	1
Աշխարհագրություն	232	20	252	229	15	244	2	5	7	1		1			
Գերմաներեն	121	9	130	117	9	126	4		4						
Ֆրանսերեն	87	4	91	84	4	88	3		3						
Համաշխարհային պատմություն	45	3	48	40	1	41	5	2	7						
Պարսկերեն	3	2	5	3	2	5									
Իսպաներեն	4		4	4		4									
Իտալերեն	1		1			1									

Միասնական քննությունների հիմնական և լրացուցիչ փուլերից բացակայածների ընդհանուր թիվը հիմնականում 5%-ից ցածր է եղել, բացառությամբ ռուսաց լեզվի և համաշխարհային պատմության քննությունների, որոնցից բացակայել է հայտագրված դիմորդների, համապատասխանաբար, 10 և 14.6 տոկոսը: Բոլոր քննությունների հանրագումարում բացակայել է դիմորդների 3.6%-ը, հիվանդության պատճառով քննությունն ընդհատել է 5 դիմորդ (հիմնական փուլում), 19 դիմորդ հեռացվել է քննությունից (15-ը՝ հիմնական, 4-ը՝ լրացուցիչ փուլում):

1.2 ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ՀԱՅՏԱԳՐՎԱԾ ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԸՍՏ ՏԱՐԻՆԵՐԻ

Դիագրամ 1. Միասնական քննություններին հայտագրվածների թվերը ըստ տարիների



2011 թ. դիմորդների ընդհանուր թիվը մոտ 7 անգամ պակաս է 2010 և 2012 թթ. դիմորդների թվից, քանի որ ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունները, 12-ամյա հանրակրթական համակարգի անցմամբ պայմանավորված, 2010-2011 ուսումնական տարում շրջանավարտ չեն ունեցել:

Դիագրամ 1-ում ըստ տարիների ներկայացված են 2008-2019 թթ. միասնական քննություններին մասնակցության հայտ ներկայացրած դիմորդների թվերը: Դիագրամից երևում է, որ հայտագրվածների թվի նվազման միտում եղել է՝ սկսած 2009 թվականից: Ընդհանուր նվազման ֆոնին 2014-2016 թթ. այդ միտումն աստիճանաբար մեղմացել է: 12-ամյա հանրակրթական համակարգի անցմամբ պայմանավորված՝ 2017 և 2019 թթ. համեմատությամբ 2018 թ. հայտագրվածների թիվը պակաս է եղել գրեթե կրկնակի: 2019 թ. հայտագրվածների թիվը 650-ով ավելացել է 2017-ի համեմատությամբ:

Միասնական քննությունների մասնակիցների թվերը և միջին միավորներն ըստ տարիների ներկայացված են [հավելված 4](#)-ում:

2. ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ 2019 Թ. ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ԵՎ ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՎԱԾ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՈՒՄ

Աղյուսակ 2-ում ներկայացված են 2019 թ. միասնական քննությունների մասնակիցների թվերը², առավելագույն, նվազագույն և միջին³ միավորները, ստանդարտ շեղումները⁴, ինչպես նաև դրական միավորի շեմը չհաղթահարածների և 20 միավոր հավաքածուների թվերը և տոկոսները:

² Մասնակիցների թվից կախված է միջին միավորի հուսալիությունը. մասնակիցների թվի մեծ լինելը նպաստում է ստանդարտ շեղման նվազմանը, որի արդյունքում միջին միավորը դառնում է հուսալի:
³ Միջին միավորը բնութագրում է քննություն հանձնողների պատրաստվածության միջին մակարդակը:
⁴ Ստանդարտ շեղումը միջին միավորի հուսալիության չափման միջոց է, որը ցույց է տալիս, թե ստացված արդյունքները որքանով են շեղված միջին միավորից: Ոչ մեծ ստանդարտ շեղումը վկայում է միջին միավորի շուրջը արդյունքների կուտակվածության մասին:

2.1 ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Աղյուսակ 2. 2019 թ. միասնական քննությունների ընդհանուր արդյունքները

Քննական առարկաները	Հիմնական և լրացուցիչ փուլերը միասին						Հիմնական փուլ								Լրացուցիչ փուլ							
	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Դրական միավորի շեմը չհաղթահարածների		20 միավոր հավաքածուների		Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Առավելագույն միավորը	Նվազագույն միավորը	Դրական միավորի շեմը չհաղթահարածների		20 միավոր հավաքածուների		Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Առավելագույն միավորը	Նվազագույն միավորը	Դրական միավորի շեմը չհաղթահարածների		20 միավոր հավաքածուների	
			թիվը	տոկոսը	թիվը	տոկոսը					թիվը	տոկոսը	թիվը	տոկոսը					թիվը	տոկոսը	թիվը	տոկոսը
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	5701	11.4	1161	20.4	10	0.2	5370	11.6	20	1.75	1043	19.4	9	0.2	331	9.5	20	2.25	118	35.6	1	0.3
Մաթեմատիկա	4837	12	547	11.3	33	0.7	4546	12.2	20	1	449	9.9	32	0.7	291	9.1	20	0.75	98	33.7	1	0.3
Անգլերեն	4821	13.8	532	11	56	1.2	4536	14	20	2.5	446	9.8	55	1.2	285	11	20	2.25	86	30.2	1	0.4
Ֆիզիկա	1492	11.5	370	24.8	24	1.6	1405	11.8	20	1	315	22.4	24	1.7	87	6.5	16.25	1.5	55	63.2		
Հայոց պատմություն	1443	11.5	326	22.6	22	1.5	1362	11.7	20	2	291	21.4	22	1.6	81	9.3	18.25	2	35	43.2		
Կենսաբանություն	1324	13	236	17.8	13	1	1207	13.4	20	1.5	182	15.1	13	1.1	117	9.1	18.5	1.5	54	46.2		
Քիմիա	1100	12.2	217	19.7	1	0.1	986	12.4	20	1.25	179	18.2	1	0.1	114	10.1	19	2	38	33.3		
Ռուսաց լեզու	456	11.1	95	20.8	1	0.2	401	11.3	20	2.75	74	18.5	1	0.2	55	9.2	16.5	3	21	38.2		
Աշխարհագրություն	244	13.5	18	7.4	6	2.5	229	13.7	20	3.5	15	6.6	6	2.6	15	10.3	17.75	5	3	20.0		
Գերմաներեն	126	13.9	15	11.9			117	13.8	19.75	3.25	13	11.1			9	14.3	19.75	5.25	2	22.2		
Ֆրանսերեն	88	15.1	7	8	2	2.3	84	15.2	20	5.5	7	8.3	2	2.4	4	13.3	18.25	9				
Համաշխարհային պատմություն	41	13.6	5	12.2	2	4.9	40	13.8	20	2	4	10	2	5	1	6.75	6.75	6.75	1	100		
Պարսկերեն	5	12					3	10.3	11	9.75					2	14.6	15.5	13.75				
Իսպաներեն	4	13.3					4	13.3	18.25	9.25												
Իտալերեն	1	18.5					1	18.5	18.5	18.5												

2.2. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԲՈՂՈՔԱՐԿՈՒՄԸ⁵

Աղյուսակ 3-ում ներկայացված է 2019 թ. միասնական քննությունների արդյունքներին վերաբերող և դրական լուծում ստացած բողոք-դիմումների քանակը:

Աղյուսակ 3. 2019 թ. միասնական քննությունների արդյունքներին վերաբերող բողոք-դիմումների քանակը

Քննական առարկաները	Բողոք-դիմումների ընդհանուր թիվը	Դրական լուծում ստացած բողոք-դիմումների	
		թիվը	տոկոսը
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	190	9	4.7
Քիմիա	101	8	7.9
Կենսաբանություն	44	10	22.7
Ֆիզիկա	43	24	55.8
Մաթեմատիկա	36	12	33.3
Անգլերեն	33	16	48.5
Հայոց պատմություն	10	1	10
Ռուսաց լեզու	8	6	75
Համաշխարհային պատմություն	6		
Գերմաներեն	4	1	25
Աշխարհագրություն	1		
Ընդամենը	476	87	18.3

Աղյուսակից երևում է, որ քննությունների արդյունքների հետ անհամաձայնությանը վերաբերող բողոք-դիմումների մի մասին բողոքարկման հանձնաժողովի կողմից դրական լուծում է տրվել: Ներկայացված 476 դիմումներից դրական լուծում են ստացել 87-ը (18.3%-ը):

⁵ Համաձայն «ՀՀ պետական և ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի», միասնական քննության բողոք-դիմումները բողոքարկման ժամկետի ավարտից հետո 24 ժամվա ընթացքում ներկայացվում են ԳԹԿ: Տեսակավորված բողոք-դիմումները ներկայացվում բողոքարկման հանձնաժողովին: Դրանք հանգամանորեն ուսումնասիրելուց հետո բողոքարկման հանձնաժողովի կողմից կարող է որոշում ընդունվել քննության արդյունքի պահպանման կամ փոփոխության վերաբերյալ: Դրական լուծում ստացած բողոք-դիմումների և բողոքարկման հանձնաժողովի կողմից կազմված արձանագրության հիման վրա միասնական քննությունների էլեկտրոնային բազայում կատարվում է համապատասխան փոփոխություն: Հիմնական փուլի բողոքարկման արդյունքները հրապարակվում են վերջին քննության բողոքարկման ավարտից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, լրացուցիչ փուլինը՝ վերջին քննության ավարտից հետո՝ եռօրյա ժամկետում:

3. 2019 թ. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ, ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՏԻՊԵՐԻ, ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԸՍՏ ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ՍԵՌԵՐԻ

3.1. ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐԻՑ ՄԱՍՆԱԿՑԱԾՆԵՐԻ

Աղյուսակ 4-ում ներկայացված են ՀՀ վարչատարածքային միավորներից, ինչպես նաև այլ երկրներից 2019 թ. միասնական քննություններին մասնակցած դիմորդների թվերը և միջին միավորները: Կրկնակի շրջանակներում ներկայացված են արձանագրված ամենաբարձր միջին միավորներն ըստ առարկաների: Գունավորված են տվյալ առարկայի քննության ընդհանուր միջին միավորից բարձր ցուցանիշների վանդակները: Եթե քննությանը մասնակցել է մեկ դիմորդ, նրա ցուցանիշը չի համեմատվել միջին միավորի հետ:

Աղյուսակ 4. ՀՀ վարչատարածքային միավորներից միասնական քննություններին մասնակցած դիմորդների թվերը և միջին միավորները*

Քննական առարկաները	Մասնակիցների ընդհանուր թիվը	Հնրհանուր միջին միավորը	ՀՀ																					
			Երևան		Արագածոտն		Արարատ		Արմավիր		Գեղարքունիք		Լոռի		Վոտայք		Շիրակ		Սյունիք		Վայոց ձոր		Տավուշ	
			Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը
Հայոց լ. և հայ գրականություն	5701	11.4	1895	11.4	244	10.8	353	12.4	349	10.8	297	12	428	11.3	471	13	464	11.9	287	11.8	112	10.8	271	11
Մաթեմատիկա	4837	12	1804	12.1	211	11.5	249	12.1	275	11.2	233	11.6	383	11.6	397	12.9	374	12.4	249	13.1	117	12.1	227	11.3
Անգլերեն	4821	13.8	2011	13.8	185	12.9	278	13.7	283	13	198	13.6	383	13.9	429	14.3	340	14	211	14.7	88	12.6	159	14.4
Ֆիզիկա	1492	11.5	561	11.8	50	10.1	76	12.7	81	10.5	53	13	108	10.8	98	13.1	108	12.6	87	12	39	13.7	92	9.3
Հայոց պատմություն	1443	11.5	506	12.1	43	10.3	72	11.8	64	10.6	75	12	150	11.9	103	13.2	115	11.6	60	11.5	27	11.5	69	11.7
Կենսաբանություն	1324	13	440	12.9	56	12.7	72	13.7	91	13.5	77	14	99	11.9	99	14.4	116	14.2	77	15.4	24	11.7	57	11.1
Քիմիա	1100	12.2	377	12.2	45	11	60	12.9	80	11	52	13.2	82	12.2	82	13	101	12.5	82	13.7	13	10.3	45	12
Ռուսաց լեզու	456	11.1	67	10.4	15	11.6	22	12.8	20	10.3	19	12.3	48	13.4	23	12.2	32	12.2	28	12.3	12	9.2	39	10.6
Աշխարհագրություն	244	13.5	58	13.7	11	13.9	23	15.3	17	12	16	15	22	14.5	5	15.2	29	12.8	17	15.7	5	10.4	17	10.1
Գերմաներեն	126	13.9	23	14.2	2	10.6	7	12.3	9	15.1	26	13.4	11	16.5	8	11.8	26	12.9	5	17.6	4	14.9	5	14.3
Ֆրանսերեն	88	15.1	42	15.3	5	12.9	4	18.1	1	11.75	2	14.3			8	15.7	12	11.7	6	19.2			6	17.1
Համաշխարհային պատմություն	41	13.6	2	11.1			2	7.3			2	16.4	7	17	1	15.5	13	14.5	2	13.4			1	5
Պարսկերեն	5	12	1	15.5	1	13.75	2	10.5											1	9.75				
Իսպաներեն	4	13.3	4	13.3																				
Իտալերեն	1	18.5	1	18.5																				

*- Եթե քննությանը մասնակցել է 1 դիմորդ, ապա նրա ցուցանիշը չի համեմատվել միջին միավորի հետ:

Աղյուսակ 4-ից երևում է, որ միասնական քննություններից ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների արձանագրված

ամենաբարձր միջին միավորներ են հավաքել առավելապես Սյունիքի մարզը ներկայացրած դիմորդները:

Ըստ քննական առարկաների դիտարկված ամենաբարձր ցուցանիշների մի մասը, մասնակիցների փոքր թվով պայմանավորված, վիճակագրորեն նշանակալի չեն:

Աղյուսակ 5. ՀՀ-ից և այլ երկրներից միասնական քննություններին մասնակցած դիմորդների թվերը և միջին միավորները*

Քննական առարկաները	Մասնակիցների ընդհանուր թիվը	Ընդհանուր միջին միավորը	ՀՀ		ԱՀ		Վրաստան		Ռուսաստան		Ղազախստան		Միրիա		Ուկրաինա	
			Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	5701	11.4	5171	11.6	507	10	16	7.9	6	6.7	1	8.5				
Մաթեմատիկա	4837	12	4519	12.1	285	11.1	28	8.8	3	5.5			1	12.5	1	7
Անգլերեն	4821	13.8	4565	13.8	231	14.1	19	8.4	4	8.3	1	11.5	1	16		
Ֆիզիկա	1492	11.5	1353	11.7	124	9	15	6.1								
Հայոց պատմություն	1443	11.5	1284	11.9	155	8.5	2	4.8	2	11.4						
Կենսաբանություն	1324	13	1208	13.3	95	11.5	12	7.7	8	5.9	1	3.5				
Քիմիա	1100	12.2	1019	12.3	63	11.6	11	8.7	7	6.4						
Ռուսաց լեզու	456	11.1	325	11.6	122	10	6	7.5	3	5.7						
Աշխարհագրություն	244	13.5	220	13.6	20	13.4	4	7.8								
Գերմաներեն	126	13.9	126	13.9												
Ֆրանսերեն	88	15.1	86	15.1	2	12.5										
Համաշխարհային պատմություն	41	13.6	30	14.1	11	12.2										
Պարսկերեն	5	12	5	12												
Իսպաներեն	4	13.3	4	13.3												
Իտալերեն	1	18.5	1	18.5												

*- Եթե քննությանը մասնակցել է 1 դիմորդ, ապա նրա ցուցանիշը չի համեմատվել միջին միավորի հետ:

3.2. ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՏԻՊԵՐԻ

Աղյուսակ 6-ում ներկայացված են 2019 թ. միասնական քննությունների միջին միավորներն ըստ ՀՀ բնակավայրերի տիպերի (քաղաքներ և գյուղեր), ինչպես նաև այդ քննությունների ընդհանուր միջին միավորները:

Քաղաքային բնակավայրերն ըստ բնակչության թվի տարբերակվել են խոշոր, միջին և փոքր քաղաքների: Վերջին երկու ենթատիպերի դիմորդների թիվը և միջին միավորներն ուսումնասիրվել են միասին վերցրած: Խոշոր քաղաքների սյունակը պարունակում է և՛ երեք խոշոր քաղաքների (Երևանի, Գյումրու և Վանաձորի) դիմորդների ընդհանուր թվերն ու միջին միավորները, և՛ միայն Երևանի դիմորդներին:

Գյուղական բնակավայրերի ցուցանիշները ներկայացվել են ընդհանուր հաշվարկով, ինչպես նաև՝ սահմանամերձ⁶, բարձր լեռնային և բարձր լեռնային սահմանամերձ գյուղերի համար առանձին-առանձին:

Սյունակների գունավորած վանդակներում ըստ քննական առարկաների ներկայացված են ընդհանուր միջին միավորը գերազանցող ցուցանիշները: Կրկնակի շրջանակների մեջ առնված ցուցանիշները ցույց են տալիս տվյալ առարկայի ամենաբարձր միջին միավորն ըստ բնակավայրերի տիպերի (ենթատիպերի):

⁶ Մահմանամերձ բնակավայրերի ցանկը 2017 թ. միասնական և կենտրոնացված քննությունների, ինչպես նաև բուհերի ընդունելության մրցույթի դիմորդների հաշվառման էլեկտրոնային տվյալների բազաներում թարմացվել է համաձայն «ՀՀ սահմանամերձ համայնքների ցանկը հաստատելու մասին» ՀՀ Կառավարության 17.11.1998 թ. N 713 որոշման 31.07.03 N 940-Ն, 14.04.04 N 492-Ն, 01.09.05 N 1490-Ն, 21.06.07 N 727-Ն լրացումների:

Աղյուսակ 6. Միջին միավորները ըստ ՀՀ բնակավայրերի տիպերի*

Քննական առարկաները	Քաղաքներ						Գյուղեր								Ընդհանուր միջին միավորը
	Խոշոր				Միջին և փոքր		մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	այդ թվում						
	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	այդ թվում՝ Երևան		մասնակիցների թիվը	միջին միավորը			սահմանամերձ		բարձր լեռնային		սահմանամերձ բարձր լեռնային		
			մասնակիցների թիվը	միջին միավորը					մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	
Անգլերեն	2474	13.9	2011	13.8	1126	14.5	965	12.8	111	13.1	78	12.2	1	8.5	13.8
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	2336	11.5	1895	11.4	1273	12.5	1562	11	220	10.6	122	11.1	2	5.5	11.4
Մաթեմատիկա	2252	12.1	1804	12.1	1067	12.5	1200	11.5	154	11.6	92	11.7	3	9.2	12
Ֆիզիկա	708	11.7	561	11.8	335	11.7	310	12	34	11.2	26	12.1			11.5
Հայոց պատմություն	649	12.1	506	12.1	303	12.8	332	10.8	47	10.5	29	10.7			11.5
Կենսաբանություն	568	13	440	12.9	346	14.6	294	12	32	10	35	12.3	1	11.75	13
Քիմիա	497	12.2	377	12.2	311	13	211	11.5	22	10.7	26	10.9	1	5.5	12.2
Ռուսաց լեզու	118	11.5	67	10.4	118	11.9	89	11.3	12	10	5	10			11.1
Աշխարհագրություն	79	13.5	58	13.8	47	14.3	94	13.4	12	12.8	10	14.4			13.5
Ֆրանսերեն	48	14.8	42	15.3	14	18.3	24	13.9	2	16.9	1	14.25			15.1
Գերմաներեն	30	14.8	23	14.2	24	13.4	72	13.7	4	13.3	6	10.7			13.9
Համաշխարհային պատմություն	12	14.5	2	11.1	2	10.5	16	14.3	7	15.4	1	20			13.6
Իսպաներեն	4	13.3	4	13.3											13.3
Իտալերեն	1	18.5	1	18.5											18.5
Պարսկերեն	1	15.5	1	15.5	1	13.75	3	10.3	1	9.75					12

*- Եթե քննությանը մասնակցել է 1 դիմորդ, ապա նրա ցուցանիշը չի համեմատվել միջին միավորի հետ:

Աղյուսակ 6-ից երևում է, որ բարձր են հատկապես միջին և փոքր քաղաքների դիմորդների հավաքած միջին միավորները:

Ըստ բնակավայրի տիպի յուրաքանչյուր քննությունից արձանագրված ամենաբարձր միջին միավորների առումով առաջատարը եղել են միջին և փոքր քաղաքները: Գերմաներենից ամենաբարձր միջին միավորն արձանագրվել է խոշոր քաղաքների, համաշխարհային պատմությունից՝ սահմանամերձ գյուղերի, ֆիզիկայից և աշխարհագրությունից՝ բարձր լեռնային գյուղերի դիմորդների արդյունքներում:

Հետագոտվել են սահմանամերձ գյուղերից միասնական քննություններին 1-ից ավելի մասնակիցներ ունեցած և միջինում 18-20 միավորներ արձանագրած դպրոցների արդյունքները (աղյուսակ 7):

Աղյուսակ 7. Միասնական քննություններից 18-20 միջին միավորներ արձանագրած սահմանամերձ գյուղերի դպրոցները

Վարչատարածքային միավորը	Ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Քննության մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը
Գերմաներեն				
Մյունիք	Ագարակի միջնակարգ դպրոց	34	2	19.1
Անգլերեն				
Տավուշ	Պատավաքարի միջնակարգ դպրոց	16	2	18.9
Հայոց պատմություն				
Շիրակ	Իսահակյանի միջնակարգ դպրոց	8	2	18.4

Բարձր լեռնային գյուղերի դպրոցներում չեն արձանագրվել 18-20 միջակայքի միջին միավորներ:

3.3. ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Աղյուսակ 8-ում ներկայացված են միասնական քննությունների միջին միավորները ըստ ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տիպերի (ավագ և միջնակարգ դպրոցներ, վարժարաններ, կրթահամալիրներ և այլն)՝ այդ հաստատությունների կազմակերպաիրավական տեսակի (պետական և ոչ պետական) տարբերակմամբ: Աղյուսակում ըստ առարկաների արձանագրված ամենաբարձր միջին միավորների վանդակներն ընդգծված են կրկնակի շրջանակով: Սգացված են տվյալ առարկայի ընդհանուր միջին միավորից բարձր ցուցանիշների վանդակները: Այն դեպքում, երբ միջին միավորը ներկայացված է մեկ դիմորդով, նրա միավորը աղյուսակում որպես միջին միավոր հաշվի չի առնվել:

Աղյուսակ 8. Միջին միավորները ըստ ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տեսակների*

Քննական առարկաները	Ավագ դպրոցներ		Միջնակարգ դպրոցներ		Վարժարաններ		Կրթահամալիրներ		Այլ հաստատություններ		Ընդհանուր միջին միավորը
	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	
ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ											
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	2844	11.8	1749	11.2	413	12.1	28	11.9	13	12	11.4
Անգլերեն	2757	14	1128	13	491	14.6	35	15.6	15	13.4	13.8
Մաթեմատիկա	2186	12	1369	11.6	792	13.2	30	14.6	14	10.8	12
Կենսաբանություն	771	13.5	308	12.2	77	13.4	14	15.9	1	7.5	13
Հայոց պատմություն	752	12.3	382	11	99	12	8	12.5	3	11.8	11.5
Քիմիա	679	12.6	224	11.5	70	11.5	12	14.4	1	7.25	12.2
Ֆիզիկա	538	11.4	367	11.9	385	12.4	12	16.4	3	5.6	11.5
Ռուսաց լեզու	173	11.9	98	11.5	32	12.3	1	10.25			11.1
Աշխարհագրություն	100	13.9	96	13.5	16	13.6					13.5
Ֆրանսերեն	49	15.8	26	13.7	8	15.2					15.1
Գերմաներեն	45	14	74	13.5	5	16.6					13.9
Համաշխարհային պատմություն	6	11.5	17	13.9	7	17					13.6
Իսպաներեն	3	11.6									13.3
Պարսկերեն	2	14.6	3	10.3							12
Իտալերեն	1	18.5									18.5

ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ										
Մաթեմատիկա	36	7.5			28	13.6	7	13.4		12
Ֆիզիկա	30	5.5			8	15.9				11.5
Ռուսաց լեզու	14	8.5			1	13.5			6	8.9
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	12	7.6			21	12	8	12.1		11.4
Անգլերեն	11	12.2			32	15.3	9	12.9		13.8
Կենսաբանություն	3	13.3			8	16.3	2	16.9		13
Հայոց պատմություն	3	10.8			7	15.5	3	9.8		11.5
Քիմիա	2	11.5			9	14.8	2	12.3		12.2
Աշխարհագրություն					1	10.25	3	13.3		13.5

*- Եթե քննությանը մասնակցել է 1 դիմորդ, ապա նրա ցուցանիշը չի համեմատվել միջին միավորի հետ:

Աղյուսակ 8-ում հետևելով հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնասիրվող առարկաների միասնական քննությունների միջին միավորներին՝ նկատում ենք, որ ընդհանուր միջին միավորներից ցածր ցուցանիշներով առանձնացել են հատկապես միջնակարգ դպրոցները, բարձր ցուցանիշներով՝ կրթահամալիրները և վարժարանները:

Աղյուսակ 9-ում ներկայացված են միասնական քննությունների ընդհանուր միջին միավորներից 1-ից մինչև 7.8 միավորով բարձր միջին ցուցանիշներ արձանագրած կրթահամալիրները և վարժարանները: Նշված պետական հաստատությունների ցուցանիշներում ամենամեծ տարբերություններն արձանագրվել են առավելապես ֆիզիկայից և մաթեմատիկայից, ոչ պետականների դեպքում՝ հայոց պատմությունից և անգլերենից:

Պետական ավագ դպրոցների շրջանավարտների ամենաբարձր միջին միավորը եղել է ֆրանսերենից (15.8), ամենացածրը՝ ֆիզիկայից (11.4), ոչ պետականներինը, համապատասխանաբար, կենսաբանությունից (13.3) և ֆիզիկայից (5.5):

Միջնակարգ դպրոցների շրջանավարտներն ամենաբարձր միջին միավորը հավաքել են համաշխարհային պատմությունից (13.9), ամենացածրը՝ հայոց պատմությունից (11):

Աղյուսակ 9. Միասնական քննությունների բարձր արդյունքներով վարժարանները և կրթահամալիրները

Կազմակերպա- իրավական ձևը	Ուսումնական հաստատության տիպը	Ուսումնական հաստատության անվանումը
Պետական	Վարժարան	Երևանի Ա. Շահինյանի անվան ֆիզմաթ հատուկ դպրոց
		ՎՊՀ-ի հենակետային վարժարան
		Վանաձորի մաթեմատիկայի և բնագիտական առարկաների խորացված ուսուցմամբ հատուկ դպրոց
		Իջևանի վարժարան
		Գյումրու «Ակադեմիական» վարժարան
		Գյումրու տնտեսագիտական վարժարան
		«Տոտոն» վարժարան
		«ՇՊՀ» հիմնադրամի ավագ դպրոց
		ՀԱՊՀ Երևանի ավագ դպրոց
		Ստեփանավանի վարժարան
	ՀՊՄՀ-ի Երևանի հենակետային վարժարան	
	Կրթահամալիր	«Շիրակացու ճեմարան» միջազգ. գիտակրթ. համալիր
		Ջերմուկի կրթահամալիր
Աբովյանի կրթահամալիր		
Ոչ պետական	Վարժարան	«Քվանտ» վարժարան
		«Շ. Շահամիրյան» վարժարան
		«Հայբուսակ» համալսարանի հենակետային վարժարան
	Կրթահամալիր	«Օհանյանի վարժարան» ՄՊԸ
		«Արեգնազան» կրթահամալիր

Պետական վարժարանները ներկայացրած դիմորդների ամենաբարձր միջին միավորը եղել է համաշխարհային պատմությունից (17), ամենացածրը՝ քիմիայից (11.5), իսկ ոչ պետականներինը, համապատասխանաբար, կենսաբանությունից (16.3), հայոց լեզվից և հայ գրականությունից (12):

Պետական կրթահամալիրների դիմորդների ամենաբարձր միջին միավորը եղել է ֆիզիկայից (16.4), ամենացածրը՝ հայոց լեզվից և հայ գրականությունից (11.9), ոչ պետականներինը, համապատասխանաբար, կենսաբանությունից (16.9) և հայոց պատմությունից (9.8):

Նշենք, որ ոչ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություններից միասնական քննություններին մասնակցած դիմորդների թիվն անհամեմատ փոքր է եղել պետական հաստատություններից մասնակցածների թվից և, ըստ այդմ, նրանց միջին միավորները եղել են վիճակագրորեն ոչ նշանակալի:

Ստորև ներկայացված են միասնական քննություններին 1-ից ավելի մասնակից ունեցած և 18-ից բարձր միջին միավորներ արձանագրած հանրակրթական ուսումնական հաստատությունները (աղյուսակ 10):

Աղյուսակ 10. Միասնական քննություններից 18-ից բարձր միջին միավորներ արձանագրած հանրակրթական ուսումնական հաստատությունները ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների

Վարչատարածքային միավորը	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Քննության մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը
Հայոց լեզու և հայ գրականություն				
Լոռի	Շնողի միջնակարգ դպրոց	24	3	18.8
Արմավիր	Մրգաստանի միջնակարգ դպրոց	11	2	18.5
Գեղարքունիք	Վարսերի միջնակարգ դպրոց	10	2	18
Արարատ	Մրգավետի միջնակարգ դպրոց	14	2	18
Անգլերեն				
Սյունիք	Կապանի թիվ 10 միջնակարգ դպրոց	15	4	19.1
Երևան	«Էլիտա» հեղինակային միջն. դպրոց	14	6	18.9
Տավուշ	Պառավաքարի միջնակարգ դպրոց	16	2	18.9
Կոտայք	Ալավարսի միջնակարգ դպրոց	10	3	18.8
Գեղարքունիք	Գավառի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	21	4	18.3
Գերմաներեն				
Լոռի	Շնողի միջնակարգ դպրոց	24	2	19.4
Սյունիք	Ագարակի միջնակարգ դպրոց	39	2	19.1
Շիրակ	Փոքր Մանթաշի միջնակարգ դպրոց	24	2	18.6
Գեղարքունիք	Ձորագյուղի ավագ դպրոց	50	2	18.4
Գեղարքունիք	Լիճքի միջնակարգ դպրոց	46	3	18
Ֆրանսերեն				
Կոտայք	Հրազդանի թիվ 13 ավագ դպրոց	76	2	19.5
Սյունիք	Գորիսի թիվ 4 ավագ դպրոց	108	6	19.2
Երևան	Թիվ 127 ավագ դպրոց	80	2	18.6
Արարատ	Ուրծաձորի միջնակարգ դպրոց	34	2	18.3
Հայոց պատմություն				
Երևան	«Քվանտ» վարժարան	76	4	19.2

Վարչատարածքային միավորը	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Քննության մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը
Մաթեմատիկա				
Գեղարքունիք	Նորատուսի թիվ 3 միջնակարգ դպրոց	20	2	19
Շիրակ	Մեղրաշենի միջնակարգ դպրոց	14	2	18.6
Կոտայք	Մրգաշենի միջնակարգ դպրոց	7	2	18.5
Կենսաբանություն				
Արմավիր	«Էօրնեկեան» միջնակարգ դպրոց	34	8	18.9
Արարատ	Նոյակերտի միջնակարգ դպրոց	18	2	18.8
Սյունիք	Սիսիանի ավագ դպրոց	127	19	18.7
Երևան	Թիվ 46 ավագ դպրոց	77	3	18.7
Վայոց ձոր	Ջերմուկի կրթահամալիր	37	2	18.3
Լոռի	Ալավերդու թիվ 5 ավագ դպրոց	32	3	18.2
Գեղարքունիք	Վարսերի միջնակարգ դպրոց	10	2	18
Քիմիա				
Արարատ	Նոյակերտի միջնակարգ դպրոց	18	2	19
Երևան	Թիվ 46 ավագ դպրոց	77	3	18.8
Ֆիզիկա				
Շիրակ	Մեղրաշենի միջնակարգ դպրոց	14	2	19
Արարատ	Այնթապի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	16	2	18.1
Աշխարհագրություն				
Արարատ	Գոռավանի միջնակարգ դպրոց	28	2	19
Սյունիք	Կապանի թիվ 2 ավագ դպրոց	95	3	18.1
Գեղարքունիք	Մարտունու ավագ դպրոց	70	3	18
Համաշխարհային պատմություն				
Լոռի	ՎՊՀ-ի հենակետային վարժարան	135	5	19.2

Լոռի	Շահումյանի միջնակարգ դպրոց	13	2	19.1	Շիրակ	Իսահակյանի միջնակարգ դպրոց	8	2	18.4
Երևան	«Ակադեմիական» ավագ դպրոց	37	2	18.3	18-20 միջակայքում միջին միավորներ չեն արձանագրվել միայն ռուսաց լեզվից:				
	«Էլիտա» հեղինակային միջն. դպրոց	14	3	18.1					

3.4. ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ԴԻՄՈՐՏՆԵՐԻ ՍԵՌՆԵՐԻ

Աղյուսակ 11-ում ըստ դիմորդների սեռերի ներկայացված են միասնական քննությունների մասնակիցների թվերը և միջին միավորները: Մզացված են յուրաքանչյուր քննության ընդհանուր միջին միավորը գերազանցող ցուցանիշների վանդակները: Կրկնակի շրջանակով ներկայացված են ամենաբարձր միջին միավորներն ըստ առարկաների:

Քննությունների արդյունքները դիտարկելով ըստ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնասիրվող առարկաների՝ աղյուսակում տեսնում ենք, որ աղջիկների հավաքած միջին միավորները բարձր են եղել համապատասխան ընդհանուր միջին և տղաների հավաքած միջին միավորներից: Աղջիկների ամենաբարձր միջին միավորն եղել է ֆրանսերենից (15.3), ամենացածրը՝ հայոց լեզվից և հայ գրականությունից ու

Աղյուսակ 11. 2019 թ. միասնական քննությունների միջին միավորները ըստ դիմորդների սեռերի*

Քննական առարկաները	Ընդհանուր		Աղջիկներ		Տղաներ	
	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը	մասնակիցների թիվը	միջին միավորը
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	5701	11.4	4276	11.9	1425	10.2
Մաթեմատիկա	4837	12	1892	12.4	2945	11.7
Անգլերեն	4821	13.8	3259	14.4	1562	12.4
Ֆիզիկա	1492	11.5	350	12.1	1142	11.2
Հայոց պատմություն	1443	11.5	873	11.9	570	10.9
Կենսաբանություն	1324	13	851	13.1	473	12.9
Քիմիա	1100	12.2	682	12.2	418	12.1
Ռուսաց լեզու	456	11.1	287	12.1	169	9.3
Աշխարհագրություն	244	13.5	155	14.1	89	12.6
Գերմաներեն	126	13.9	96	14.5	30	11.8
Ֆրանսերեն	88	15.1	79	15.3	9	13
Համաշխարհային պատմություն	41	13.6	27	14	14	12.9
Պարսկերեն	5	12	4	11.1	1	15.5
Իսպաներեն	4	13.3	4	13.3		
Իտալերեն	1	18.5			1	18.5

*- Եթե քննությանը մասնակցել է 1 դիմորդ, ապա նրա ցուցանիշը չի համեմատվել միջին միավորի հետ:

հայոց պատմությունից (11.9): Տղաների դեպքում այդ ցուցանիշները եղել են, համապատասխանաբար, կենսաբանությունից ու համաշխարհային պատմությունից (12.9) և ռուսաց լեզվից (9.3):

Իսպաներենի քննությանը մասնակցել է 4 աղջիկ, իտալերենի քննությանը՝ 1 տղա:

4. ԹԵՍՏԵՐ ԵՎ ԹԵՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

4.1. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԵՍՏԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ

2019 թ. միասնական քննությունների թեստերը կազմվել են առարկայական «Շտեմարաններում» առկա առաջադրանքներից և «Շտեմարանների» առաջադրանքների հիման վրա կազմված նոր առաջադրանքներից:

Թեստերը կազմված են եղել ընտրովի, կարճ պատասխանով առաջադրանքներից և պնդումների փնջերից: Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում պատասխանի 4 հնարավոր տարբերակներից ճիշտ է միայն մեկը: Կարճ պատասխանով առաջադրանքների երկու տիպերից մեկի դեպքում պատասխանը մեկ թիվ է կամ մի քանի թվեր, որոնց հաջորդականությունը պահպանելը պարտադիր է: Մյուս տիպի դեպքում թվային հաջորդականության պահպանումը պարտադիր չէ: Պնդումների փունջը կազմվում է 6 պնդումներից, որոնցից յուրաքանչյուրի հնարավոր պատասխաններն են՝ «Ճիշտ է», «Միայն է», «Չգիտեմ», և դրանցից պետք է ընտրել միայն մեկը:

Բոլոր թեստերի առավելագույն միավորը 80 է (50 միավոր՝ Ա, 30 միավոր՝ Բ մակարդակներից): Գնահատման 80 միավորանոց սանդղակից 20 միավորանոց սանդղակին անցումը կատարվել է՝

$$U=0.25 * U_{80}$$

բանաձևով, որտեղ U -ն միավորն է 20 միավորանոց սանդղակում, U_{80} -ը՝ 80 միավորանոց սանդղակում:

20 միավորանոց սանդղակում դրական են համարվել 7.5 և ավելի միավորները:

Բոլոր թեստերում ընտրովի և կարճ պատասխանով յուրաքանչյուր առաջադրանքի ճիշտ պատասխանի համար ըստ գնահատման 20 միավորանոց սանդղակի տրվել է 0.25 միավոր (ըստ 80 միավորանոց սանդղակի՝ 1 միավոր):

Պնդումների փնջերի յուրաքանչյուր պնդման ճիշտ պատասխանի համար գնահատման 20 միավորանոց սանդղակում տրվում է 0.25 միավոր, յուրաքանչյուր սխալ պատասխանի դեպքում պնդումների տվյալ փնջին տրվելիք միավորներից հանվում է 0.25 միավոր: «Չգիտեմ» պատասխանի դեպքում միավոր չի տրվում և չի հանվում: Ամբողջ փնջին միավոր չի տրվում նաև պնդումների փնջի միավորների գումարի արդյունքում ստացված բացասական թվի կամ 0-ի դեպքում: Այլ առաջադրանքներից հավաքած միավորների վրա տվյալ փնջի միավորները չեն ազդում:

4.2. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԵՍԵՐԻ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀՈՒՍԱՎԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

Աղյուսակ 12-ում ներկայացված են թեստերի բարդության և հուսալիության գործակիցները: Մասնակիցների փոքրաթիվ լինելու պատճառով իսպաներենի, իտալերենի, պարսկերենի թեստերը, ինչպես նաև մի քանի այլ առարկաների լրացուցիչ փուլի թեստերը վերլուծության չեն ենթարկվել, քանի որ սակավաթիվ մասնակիցների դեպքում որակական բնութագրիչները հավաստի չեն համարվում:

Աղյուսակ 12. 2019 թ. միասնական քննությունների թեստերի բարդությունը⁷ և հուսալիությունը⁸

Քննական առարկան	Թեստի համարը	Մասնակիցների թիվը	Քննությունը	Միջին միավորը	Բարդության գործակիցը	Հուսալիության գործակիցը	Քննական առարկան	Թեստի համարը	Մասնակիցների թիվը	Քննությունը	Միջին միավորը	Բարդության գործակիցը	Հուսալիության գործակիցը				
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	1	1344	միասնական	11.8	0.61	0.947	Քիմիա	1	247	միասնական	13	0.67	0.966				
			ավարտական	13.9	0.62	0.914					12.1	0.63	0.968				
	2	1350	միասնական	11.3	0.59	0.949					3	246	12.3	0.64	0.967		
			ավարտական	13.5	0.60	0.919					4	249	12.4	0.64	0.967		
	3	1339	միասնական	11.8	0.48	0.946		Կենսաբանություն	1		304	միասնական	13.2	0.68	0.974		
			ավարտական	13.9	0.63	0.915							2	298	13.4	0.70	0.971
	4	1337	միասնական	11.3	0.52	0.953							3	305	13.7	0.71	0.972
			ավարտական	13.4	0.61	0.926							4	300	13.3	0.70	0.969
	5-8	315	միասնական	9.7	0.52	0.926							5-8	117	9.1	0.50	0.957

⁷ **Բարդություն:** Թեստը համարվում է շատ հեշտ, երբ բարդության գործակիցը (P) գտնվում է 0.9-1.0 սահմաններում: 0.75≤P<0.89 սահմաններում թեստը հեշտ է, 0.30≤P<0.74 սահմաններում՝ միջին բարդության, 0.20≤P<0.29 սահմաններում՝ բարդ, P<0.19 դեպքում՝ շատ բարդ:

⁸ **Հուսալիություն:** Հուսալիության գործակիցի՝ 0.7-ից մինչև 0.8 ընդունած արժեքների դեպքում թեստի հուսալիությունը համարվում է միջին, 0.8-ից մինչև 0.9 արժեքների դեպքում՝ ընդունելի, 0.9-ից մեծ արժեքների դեպքում՝ մեծ:

Հայոց պատմություն	1	345	ավարտական	13.8	0.50	0.936	Սշխարհագրություն	1	58		13.8	0.68	0.942	
			միասնական	11.6	0.62	0.950		2	57		13.6	0.71	0.938	
			ավարտական	13.7	0.66	0.917		3	56		14.4	0.74	0.955	
	2	330	միասնական	11.5	0.61	0.951		4	58		13.1	0.68	0.952	
			ավարտական	13.7	0.65	0.922		Անգլերեն	1		1131	14.0	0.69	0.964
	3	346	միասնական	12.9	0.64	0.951			2		1136	13.9	0.69	0.965
			ավարտական	14.1	0.67	0.923			3		1125	13.9	0.69	0.964
	4	341	միասնական	11.6	0.62	0.952			4		1144	14.1	0.70	0.965
			ավարտական	13.8	0.66	0.923			5-8		285	11.1	0.55	0.967
	5-8	81	միասնական	9.3	0.50	0.961		Ռուսաց լեզու	1		100	12.2	0.61	0.933
			ավարտական	11.5	0.52	0.926			2		100	10.8	0.54	0.943
	Մաթեմատիկա	1	1153	միասնական	12.4	0.67			0.918		3	104	11.1	0.55
ավարտական				16	0.79	0.915	4		97	11.6	0.56	0.951		
2		1131	միասնական	12.1	0.66	0.932	Ֆրանսերեն	1	20	15.8	0.79	0.970		
			ավարտական	15.9	0.78	0.930		2	22	15.6	0.80	0.950		
3		1145	միասնական	12.1	0.66	0.918		3	21	13.8	0.69	0.964		
			ավարտական	16	0.79	0.914		4	21	15.7	0.83	0.966		
4		1117	միասնական	12.1	0.66	0.921	Գերմաներեն	1	31	14.8	0.74	0.970		
			ավարտական	16	0.79	0.915		2	29	14.1	0.70	0.965		
5-8		291	միասնական	9.1	0.51	0.933		3	29	13.4	0.67	0.973		
			ավարտական	13.2	0.62	0.934		4	28	13.0	0.65	0.968		
Ֆիզիկա		1	354	միասնական	11.9	0.62	0.957	Համաշխ. պատմություն	1	13	14.5	0.73	0.955	
		2	356		11.7	0.61	0.957		2	10	12.7	0.64	0.959	
	3	347	11.9		0.62	0.953	3		8	13.9	0.70	0.972		
	4	348	11.4		0.60	0.959	4		9	12.7	0.64	0.972		
	5-8	87	6.5		0.43	0.937								

Աղյուսակ 12-ից երևում է, որ 2019 թ. միասնական քննությունների թեստեն ունեցել են միջին բարդություն, բացի ֆրանսերենի քննության թեստերից, որոնք եղել են հեշտ: Բոլոր քննությունների թեստերն ունեցել են մեծ հուսալիություն:

5. 2019 թ. ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՎԱԾ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Կենտրոնացված քննություն հանձնելու համար 2019 թ. հայտագրվել է 1331 դիմորդ, որոնցից քննությանը չեն ներկայացել 106-ը: Դրական միավորի շեմը չի հաղթահարել 37 դիմորդ, իսկ առավելագույն՝ 20 միավոր են հավաքել 19-ը:

Աղյուսակ 13. Կենտրոնացված քննությունների ընդհանուր արդյունքները

Կենտրոնացված քննությունը	Հայտագրված դիմորդների թիվը	Քննությանը ներկայացած դիմորդների թիվը	Բացակայների թիվը	Միջին միավորը	Դրական միավորի շեմը չհաղթահարած դիմորդների		20 միավոր հավաքած դիմորդների	
					Թիվը	տոկոսը	Թիվը	տոկոսը
Անգլերեն (բանավոր)	708	662	46	12.8	8	1.2	6	0.9
Հայոց լեզու և գրականություն (բանավոր)	209	192	17	11.7	16	8.3	8	4.2
Բանավոր հաղորդակցման միջոցներ	131	115	16	11.9	7	6.1	2	1.7
Ստեղծագործական աշխատանք	131	114	17	12.3	5	4.4		
Ռուսաց լեզու (բանավոր)	75	70	5	10.9	1	1.4	3	4.3
Գերմաներեն (բանավոր)	28	23	5	12.3				
Ֆրանսերեն (բանավոր)	26	26		14.6				
Իսպաներեն (բանավոր)	2	2		14.5				
Իտալերեն (բանավոր)	1	1		15				

Կենտրոնացված քննություններից բացակայել են հիմնականում միասնական քննությունների դրական միավորի շեմը չհաղթահարած դիմորդները:

Անգլերենի, հայոց լեզվի, ռուսաց լեզվի, բանավոր հաղորդակցման միջոցների և ստեղծագործական աշխատանքի կենտրոնացված քննությունների մասնակիցների 1.2-8.3%-ը չի հաղթահարել դրական միավորի շեմը:

20 միավոր հավաքած դիմորդների ամենամեծ թիվն արձանագրվել է «Հայոց լեզու և գրականություն» առարկայի բանավոր քննությունից (8 դիմորդ, որը մասնակիցների 4.2%-ն է):

Գերմաներենի, ֆրանսերենի, իսպաներենի և իտալերենի բանավոր քննություններից դրական միավորի շեմից ցածր և առավելագույն՝ 20 միավորներ չեն արձանագրվել:

II. ԲՈՒՀԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԸ

6. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԲՈՒՀԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2019 թ. ՀՀ բուհերի ընդունելության մրցույթի⁹ համար նախատեսված է եղել անվճար հիմունքներով ուսուցման 1799 տեղ, այդ թվում, 142-ը՝ բանակից զորացրվածների, 34-ը՝ նպատակային ուսուցման համար: Վճարովի հիմունքներով ուսուցման համար նախատեսված է եղել 16088 տեղ:

Բուհերի ընդունելության մրցույթը կազմակերպվել է երկու փուլով: Բուհերում հայտագրվել է 10367 դիմորդ, որոնցից ընդունվել է 8513-ը (82.1%): Միասնական քննություններին մասնակցելու համար հայտագրվածների թիվը (11046) բուհերում հայտագրվածների թվից մեծ է, որովհետև նրանց մի մասը դիմել է բուհերի ընդունելության մրցույթի ցանկում չընդգրկված այլ բուհեր:

Մրցույթի առաջին փուլում, որն ամփոփվել է հուլիսի 14-ին, հայտագրված 10100 դիմորդներից ընդունվել են 8255-ը, որոնցից ուսուցման անվճար հիմունքներով՝ 1221-ը՝ (առաջին փուլում ընդունվածների 14.8%-ը), վճարովի՝ 6988-ը (84.6%), տարբեր արտոնություններով՝ 46-ը (0.6%):

Մրցույթի երկրորդ փուլում, որն ամփոփվել է հուլիսի 24-ին, հայտագրվել է 267 դիմորդ, որոնցից ընդունվել է 258-ը: Նրանցից 254-ն (98.5%) ընդունվել է ուսուցման վճարովի հիմունքներով, 4-ը (1.5%)՝ արտոնություններով:

Այսպիսով՝ 2019 թ. բուհեր ընդունված 8513 դիմորդներից 1221-ն (14.3%) ընդունվել են ուսուցման անվճար, 7242-ը (85.1%)՝ վճարովի հիմունքներով, 50-ը (0.6%)՝ արտոնություններով:

Բանակից զորացրվածների համար նախատեսված տեղերով ընդունվել է 32 դիմորդ (19-ը՝ անվճար, 13-ը՝ վճարովի հիմունքներով): Նրանք ընդունվել են ԵՊԲՀ (13 դիմորդ), ԵՊՀ (7), ՀԱՊՀ (7), ՃՇՀԱՀ (2), ՀՊՏՀ (1), ԵՊԼՀ (1) և Սլավոնական համալսարան (1):

Բուհերում հայտագրվածներից 10203-ը (98.4%) առաջին հայտով դիմել են ՀՀ պետական, 164-ը (1.6%)՝ ոչ պետական բուհեր: Բուհ ընդունվածներից 8418-ն (98.9%) ընդունվել են պետական բուհեր, 95-ը (1.1%)՝ ոչ պետական:

Մրցույթին մասնակցելով միայն հանրակրթական ուսումնական հաստատության ավարտական կամ տարեկան գնահատականներով՝ վճարովի հիմունքներով ընդունվել է 325 դիմորդ (288-ը՝ մրցույթի 1-ին փուլում, 37-ը՝ 2-րդում): 949 դիմորդ (հայտագրվածների 9.2%-ը) ատեստատ չներկայացնելու պատճառով չի մասնակցել մրցույթին:

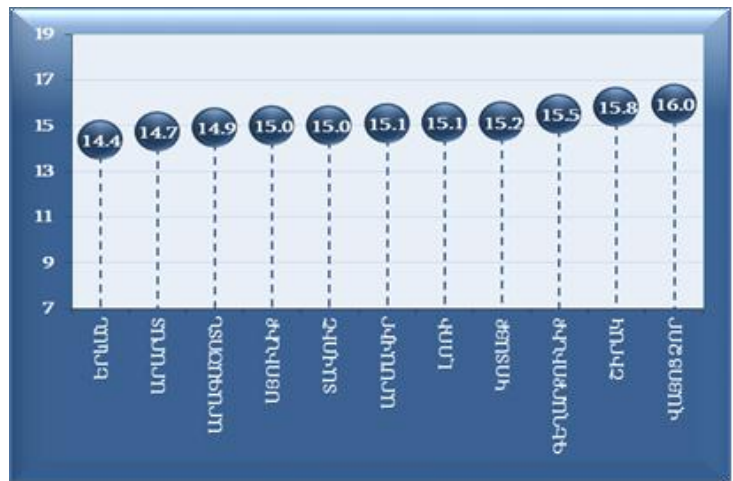
⁹ - Բուհերի ընդունելության մրցույթն անցկացվում է ԳԹԿ-ում՝ համակարգչային ծրագրերի միջոցով: Մրցույթին չեն մասնակցում զուտ ներբուհական քննություններով ընդունելություն կազմակերպող բուհերի դիմորդները: Բացառություն են կազմում միայն ներբուհական քննություններ պահանջող մասնագիտություններով ՀԱՊՀ-ում և ՀԱՊՀ Գյումրու մասնաճյուղում, ՀՊՄՀ-ում, ՃՇՀԱՀ-ում, ԾՊՀ-ում, Վանաձորի պետական համալսարանում և ԵՊՀ-ի Իջևանի մասնաճյուղում հայտագրված դիմորդները, որոնք հայտագրվել են նաև միասնական քննություններին մասնակցելու համար:

6.1 2019 թ. ՀՀ ԲՈՒՇԵՐ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԻՄՈՐՂՆԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԾ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ

Վերլուծության այս ենթաբաժնում անդրադարձ է կատարվել ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններից բուհեր ընդունված դիմորդների՝ այդ հաստատությունների ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորներին, որոնց միջին թվաբանականը դիտարկվել է ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների, բնակավայրերի տիպերի, ուսումնական հաստատությունների տեսակների և այն բուհերի, որտեղ նրանք ընդունվել են:

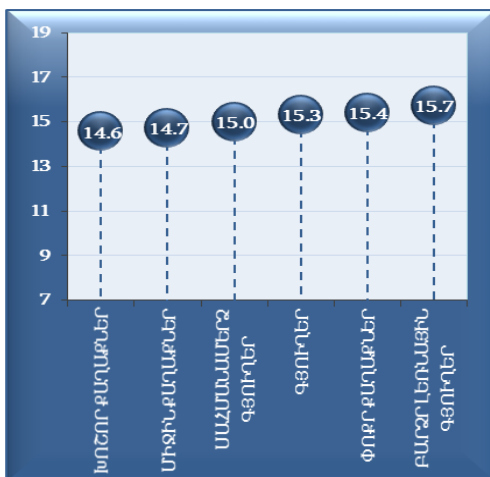
Դիագրամ 2-ից երևում է, որ ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաբանականն արձանագրվել է 14.4-16 միջակայքում: Ցածր ցուցանիշով առաջատարը եղել է Երևանը (14.4), իսկ մարզերից՝ Արարատի մարզը (14.7): Ամենաբարձր ցուցանիշն արձանագրվել է Վայոց ձորի մարզում (16):

Դիագրամ 2. Ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաբանականը ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների



Դիագրամ 3-ում, որտեղ ներկայացված է ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաբանականն ըստ բնակավայրերի տիպերի, երևում է, որ ցուցանիշներն արձանագրվել են 14.6-15.7 միջակայքում (ամենացածրը՝ խոշոր քաղաքներում, ամենաբարձրը՝ բարձր լեռնային գյուղերում):

Դիագրամ 3. Ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաբանականը ըստ ՀՀ բնակավայրերի տիպերի



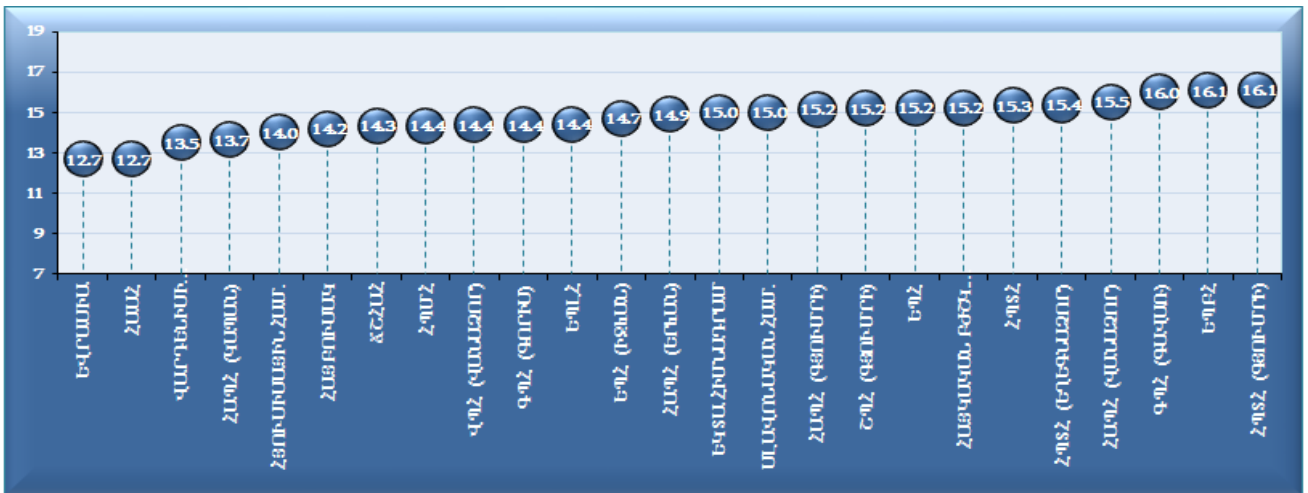
Դիագրամ 4. Ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաբանականը ըստ ուսումնական հաստատությունների տեսակների



Ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորները դիտարկելով ըստ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տեսակների՝ դիագրամ 4-ում տեսնում ենք, որ դրանք եղել են 8-16.7 միջակայքում: Ուսումնարանների և քոլեջների, ինչպես նաև մասնագիտացված ուսումնական հաստատությունների ցուցանիշները եղել են ամենացածրը (համապատասխանաբար՝ 8, 8.1 և 12.7): Ուսումնական մյուս հաստատությունների միջին ցուցանիշները բաշխվել են 14.9-ից (ավագ դպրոցներ) մինչև 16.7 (կրթահամալիրներ) սահմաններում:

Դիտարկելով դիմորդների ընդունված բուհերի կտրվածքով՝ դիագրամ 5-ում տեսնում ենք, որ «Եվրասիա» միջազգային համալսարան և Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան ընդունվածների ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորը եղել է ամենացածրը (12.7), Հայաստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի Գյումրու մասնաճյուղ ընդունվածներինը՝ ամենաբարձրը (16.1):

Դիագրամ 5. Ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաքանակները ըստ դիմորդների ընդունված բուհերի



6.2 ՀԱՅՏԱԳՐՎԱԾ ԵՎ ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԸՍՏ ԲՈՒՀԵՐԻ ԵՎ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ (ՆԱԵՎ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐԻ)

Աղյուսակ 14-ում, որտեղ ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների և ՀՀ-ում միասնական քննություններին մասնակից դիմորդներ ունեցած երկրների ներկայացված են բուհ ընդունվածների տոկոսներ, երևում է, որ բուհ ընդունվածների 98.7%-ը եղել են ՀՀ քաղաքացիներ: Ընդունված երևանաբնակ դիմորդները կազմել են բոլոր դիմորդների 35.3%-ը:

Աղյուսակ 14. Բուհ ընդունվածների թվերը և տոկոսները ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների և բուհերում այլ երկրներից հայտագրվածների

		ՀՀ												ԱՀ	Վրաստան	ԱՊՀ երկրներ	Ընդամենը
		Երևան	Արագածոտն	Արարատ	Արմավիր	Գեղարքունիք	Լոռի	Կոտայք	Շիրակ	Սյունիք	Վայոց ձոր	Տավուշ	Ընդամենը՝ ՀՀ-ից				
Հայտագրվածների	թիվը	3662	501	690	684	604	906	930	884	581	226	511	10179	103	56	29	10367
	տոկոսը ընդհանուր թվից	35.3	4.8	6.7	6.6	5.8	8.7	9	8.5	5.6	2.2	4.9	98.1	1	0.5	0.3	100
Ընդունվածների	թիվը	3005	393	594	540	512	739	803	728	494	183	408	8399	66	27	21	8513
	տոկոսը ընդհանուր թվից	35.3	4.6	7	6.3	6	8.7	9.4	8.5	5.8	2.1	4.8	98.7	0.8	0.3	0.2	100
Ընդունվածների տոկոսը հայտագրվածների թվից		82.1	78.4	86.1	78.9	84.8	81.6	86.3	82.4	85	81	79.8	82.5	64.1	48.2	72.4	82.1

Աղյուսակից երևում է, որ ՀՀ վարչատարածքային միավորներից ընդունվածների ամենաբարձր տոկոսն արձանագրվել է Կոտայքի մարզում. բուհերում հայտագրված 10367 դիմորդների 9%-ը կազմած 930 դիմորդներից ընդունվել է 803-ը (բոլոր ընդունվածների 9.4%-ը): Տվյալ մարզից բուհերում հայտագրվածներից ընդունվածների տոկոսով ևս առաջատարը եղել է Կոտայքի մարզը (86.3%):

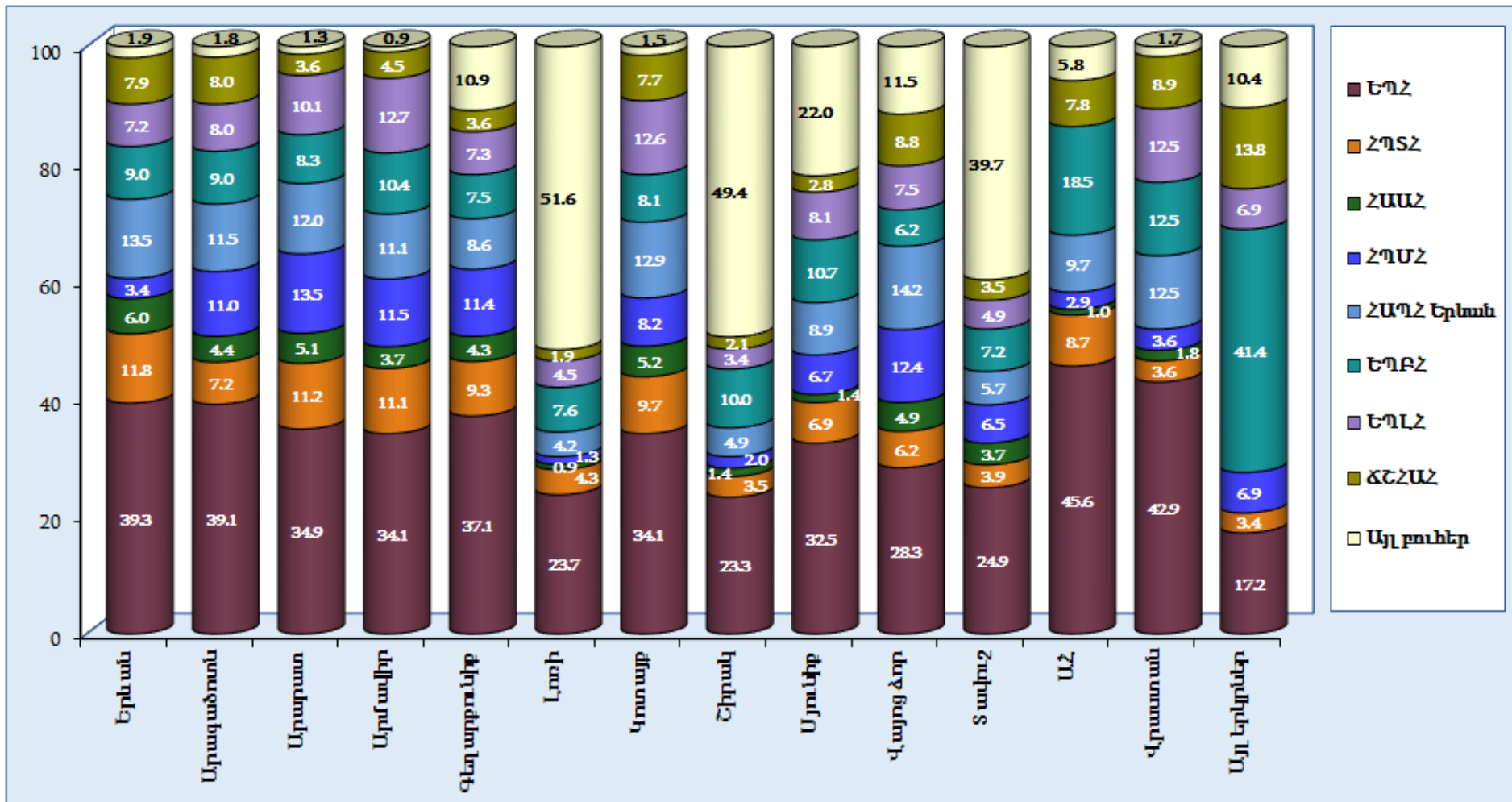
Աղյուսակ 15. 2019 թ. բուհերի ընդունելության մրցույթի 2-րդ փուլով ընդունվածների թիվը և տոկոսը

Բուհը	Ընդունվածների	
	թիվը	տոկոսը
ԵՊՀ	114	44.2
ՀԱԱՀ	47	18.2
ՃՇՀԱՀ	29	11.2
ՀՊՄՀ	24	9.3
ՀԱՊՀ (Երևան)	20	7.7
ԵՊԼՀ	7	2.7
Հայկական բժշկական ինստիտուտ	5	1.9
ՇՊՀ (Գյումրի)	4	1.6
ՎՊՀ (Վանաձոր)	3	1.2
ՀՊՏՀ	2	0.8
ՀԱՊՀ (Գյումրի)	1	0.4
ՀԱՊՀ (Վանաձոր)	1	0.4
ԵՊՀ (Իջևան)	1	0.4
Ընդամենը	258	100

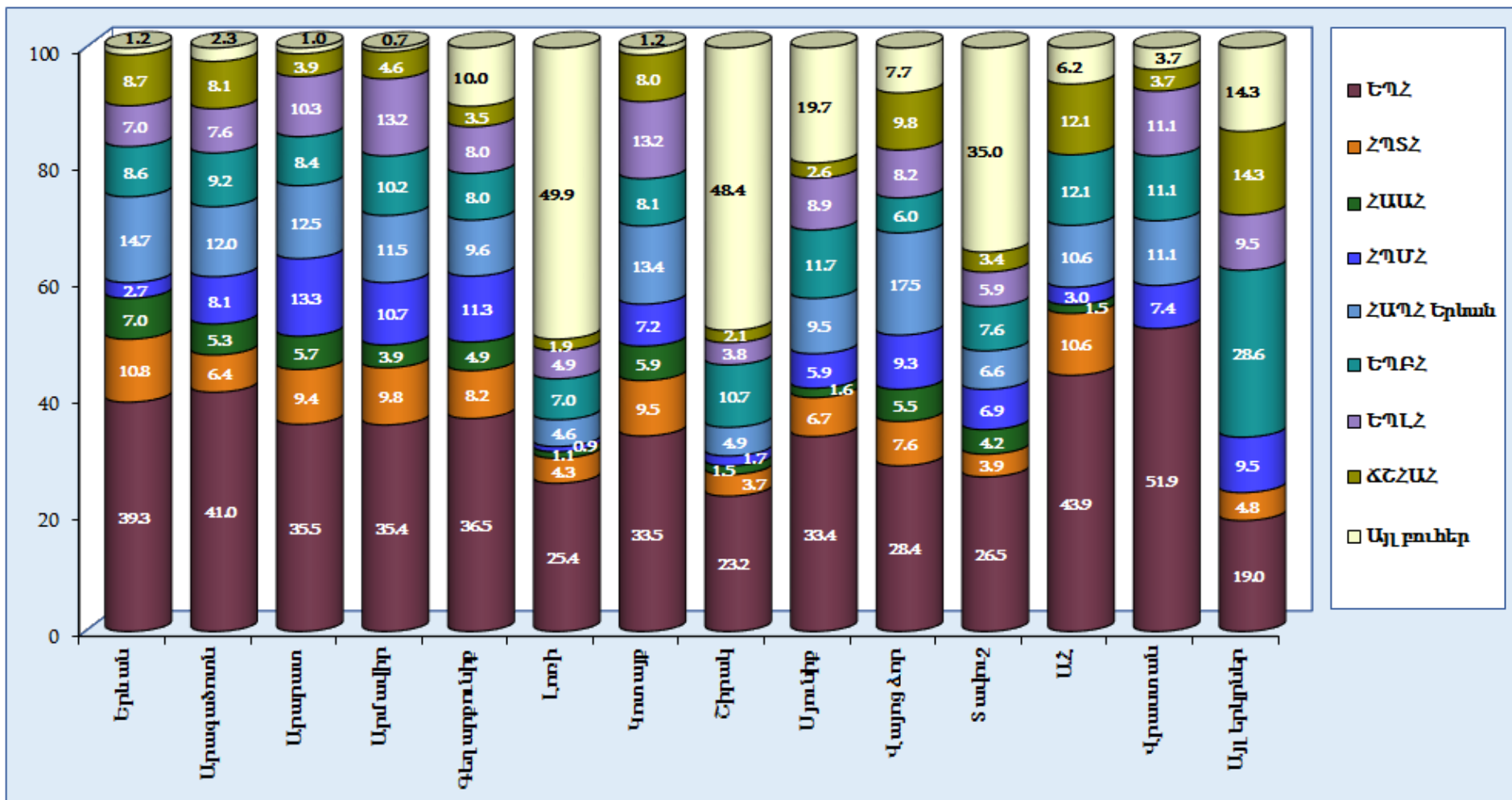
Աղյուսակ 15-ից երևում է, որ 2019 թ. բուհերի ընդունելության մրցույթի երկրորդ փուլով ընդունված դիմորդների 44.2%-ն ընդունվել է ԵՊՀ:

Դիագրամ 6-ում և դիագրամ 7-ում ներկայացված են ՀՀ բուհեր դիմած և ընդունված դիմորդների տոկոսները ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների և բուհերում այլ երկրներից հայտագրվածների: Տվյալ վարչատարածքային միավորից կամ երկրից ըստ բուհերի հայտագրվածների (ընդունվածների) տոկոսները հաշվարկված են ՀՀ բուհերում այդ վարչատարածքային միավորից կամ երկրից հայտագրվածների (ընդունվածների) ընդհանուր թվից: Հայտագրված դիմորդների թիվը ներկայացված է ըստ դիմում-հայտում նշված առաջին հայտի, ընդունվածներինը՝ նաև ըստ մյուս հայտերի:

Դիագրամ 6. 2019 թ. ՀՀ վարչատարածքային միավորներից և այլ երկրներից հայտագրված դիմորդների տոկոսները ըստ բուհերի



Դիագրամ 7. 2019 թ. ՀՀ վարչատարածքային միավորներից և այլ երկրներից ընդունված դիմորդների տոկոսները ըստ բուհերի



Դիագրամներից երևում է, որ ՀՀ վարչատարածքային միավորների մեծ մասից հայտագրվածների և ընդունվածների թվերով առաջատար բուհեր եղել է ԵՊՀ-ն: Լոռու, Շիրակի և Տավուշի մարզերում գործող որոշ բուհերի և խոշոր բուհերի մասնաճյուղերի առկայությամբ պայմանավորված՝ այդ բուհեր դիմած և ընդունված դիմորդների տոկոսը եղել է բավական բարձր: Դա առավել ընդգծված է հատկապես Լոռու և Շիրակի մարզերում (մոտ 50%): Նշված մարզերից հայտագրվածների և ընդունվածների թվով

ԵՊՀ-ն եղել է 2-րդ տեղում: Գեղարքունիքի, Լոռու, Շիրակի, Սյունիքի, Վայոց ձորի և Տավուշի մարզերում գործող բուհերում ու խոշոր բուհերի մասնաճյուղերում հայտագրվածների և ընդունվածների թվերի վիճակագրական պատկերը ներկայացված է աղյուսակ 16-ում:

Աղյուսակ 16. ՀՀ մարզերում գործող բուհերում 2019 թ. հայտագրված և ընդունված դիմորդների թվերը ըստ բուհերի

Մարզը	Բուհը	Հայտագրվածներ				Ընդունվածներ				Տվյալ մարզից ՀՀ բուհերում հայտագրված դիմորդների ընդհանուր թիվը	Տվյալ մարզից ՀՀ բուհեր ընդունվածների ընդհանուր թիվը
		Ընդհանուր թիվը	Թիվը տվյալ մարզից	Տոկոսը տվյալ մարզում հայտագրվածների թվից	Տոկոսը տվյալ մարզում ընդունվածների թվից	Ընդհանուր թիվը	Թիվը տվյալ մարզից	Տոկոսը տվյալ մարզում ընդունվածների թվից	Տոկոսը տվյալ մարզում ընդունվածների թվից		
Լոռի	ՎՊՀ (Վանաձոր)	368	365	99.2	40.3	303	300	99	40.6	906	739
Շիրակ	ՇՊՀ (Գյումրի)	275	266	96.7	30.1	217	212	97.7	29.1	884	728
Տավուշ	ԵՊՀ (Իջևան)	196	193	98.5	37.8	139	136	97.8	33.3	511	408
Շիրակ	ՀԱՊՀ (Գյումրի)	92	91	98.9	10.3	74	73	98.6	10	884	728
Լոռի	ՀԱՊՀ (Վանաձոր)	87	86	98.9	9.5	57	57	100	7.7	906	739
Սյունիք	ԳՊՀ (Գորիս)	75	74	98.7	12.7	54	53	98.1	10.7	581	494
Շիրակ	ՀՊՏՀ (Գյումրի)	67	67	100	7.6	58	58	100	8	884	728
Գեղարքունիք	ԳՊՀ (Գավառ)	60	56	93.3	9.3	48	46	95.8	9	604	512
Սյունիք	ՀԱՊՀ (Կապան)	44	44	100	7.6	40	40	100	8.1	581	494
Վայոց ձոր	ՀՊՏՀ (Եղեգնաձոր)	21	21	100	9.3	12	12	100	6.6	226	183
Գեղարքունիք	Վարդենիսի մանկավարժ. ինստիտուտ	6	6	100	1	2	2	100	0.4	604	512

Աղյուսակ 16-ի տվյալների հիման վրա աղյուսակ 17-ում ներկայացվել են նշված 6 մարզերում գործող բուհերում հայտագրված և ընդունված տեղացի դիմորդների գումարային թվերը և տոկոսները:

Աղյուսակ 17. ՀՀ մարզերում գործող բուհերում 2019 թ. հայտագրված և ընդունված տեղացի դիմորդների թվերը

Մարզը	Հայտագրվածներ				Ընդունվածներ				Տվյալ մարզից ՀՀ բուհերում հայտագրված դիմորդների ընդհանուր թիվը	Տվյալ մարզից ՀՀ բուհեր ընդունվածների ընդհանուր թիվը
	Ընդհանուր թիվը մարզի բուհերում	Թիվը տվյալ մարզից	Տոկոսը մարզի բուհերում հայտագրվածների ընդհանուր թվից	Տոկոսը տվյալ մարզից ՀՀ բուհերում հայտագրվածների ընդհանուր թվից	Ընդհանուր թիվը մարզի բուհերում	Թիվը տվյալ մարզից	Տոկոսը մարզի բուհեր ընդունվածների ընդհանուր թվից	Տոկոսը տվյալ մարզից ՀՀ բուհեր ընդունվածների ընդհանուր թվից		
Լոռի	455	451	99.1	49.8	360	357	99.2	48.3	906	739
Շիրակ	434	424	97.7	48.0	349	343	98.3	47.1	884	728
Տավուշ	196	193	98.5	37.8	139	136	97.8	33.3	511	408
Սյունիք	119	118	99.2	20.3	94	93	98.9	18.8	581	494
Գեղարքունիք	66	62	93.9	10.3	50	48	96.0	9.4	604	512
Վայոց ձոր	21	21	100	9.3	12	12	100	6.6	226	183

Դիտարկված բուհերում 1-ին հայտով հայտագրվել է ընդհանուր հաշվով 1291 դիմորդ, որոնցից 1269-ը եղել են տեղացիներ: Տարբեր հայտերով ընդունվել է 1004 դիմորդ (989-ը՝ տեղացիներ): Նշված բուհերում հայտագրված դիմորդների ընդհանուր թիվը (1291) կազմել է 2019 թ. ՀՀ բուհերում հայտագրվածների 12.5%-ը, ընդունվածներինը (1004)՝ 11.8%-ը:

Աղյուսակ 16-ից երևում է նաև, որ դիտարկված բուհերում հայտագրված տեղացի դիմորդների տոկոսը բարձր է եղել հատկապես Վանաձորի և Շիրակի պետական համալսարաններում ու ԵՊՀ-ի Իջևանի մասնաճյուղում (համապատասխանաբար՝ 40.3%, 30.1%, 37.8%՝ տվյալ մարզից ՀՀ բուհերում հայտագրվածների ընդհանուր թվից հաշված): Այդ բուհեր ընդունվածների տոկոսները եղել են, համապատասխանաբար, 40.6%, 29.1%, 33.3%:

6.3 ԲՈՒՆ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԲԱՐՁՐ ՏՈԿՈՍՈՎ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԸՍՏ ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԻ

Աղյուսակ 18-ում ներկայացված է բուհ ընդունված շրջանավարտների ամենաբարձր տոկոսով ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տասնյակը: Ուսումնասիրվել են 2019 թ. 10 և ավելի շրջանավարտ ունեցած հաստատությունները:

Աղյուսակ 18. Բուհ ընդունված շրջանավարտների ամենաբարձր տոկոսներով հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տասնյակը

Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Վարչատարածքային միավորը	Շրջանավարտների թիվը	Բուհ ընդունվածների	
			թիվը	տոկոսը
Վանաձորի մաթեմատիկայի և բնագիտական առարկաների խորացվ. ուսուց. հատուկ դպրոց	Լոռի	30	28	93.3
Տավուշի միջնակարգ դպրոց	Տավուշ	13	11	84.6
Սպիտակի ավագ դպրոց	Լոռի	66	55	83.3
ՀԱՊՀ Երևանի ավագ դպրոց	Երևան	278	229	82.4
Արմավիրի միջնակարգ դպրոց	Արմավիր	10	8	80
ՀԱԱՀ հանրակրթ. ծրագրերի ուսուցման վարժ.	Երևան	95	74	77.9
Կապանի թիվ 2 ավագ դպրոց	Սյունիք	95	73	76.8
Քաջարանի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	Սյունիք	25	19	76
Ալավերդու թիվ 8 ավագ դպրոց	Լոռի	36	27	75
Վանաձորի թիվ 13 ավագ դպրոց	Լոռի	27	20	74.1

Աղյուսակ 18-ից երևում է, որ բուհ ընդունված շրջանավարտների տոկոսով առաջատար հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը Վանաձորի մաթեմատիկայի և բնագիտական առարկաների խորացված ուսուցմամբ հատուկ դպրոցն է, որի 30 շրջանավարտներից 28-ը (93.3%) ընդունվել են ՀՀ բուհեր:

Լավագույն տասնյակում բուհ ընդունվածների ամենամեծ թիվ ապահոված հաստատությունը եղել է ՀԱՊՀ Երևանի ավագ դպրոցը, որի 278 շրջանավարտներից ընդունվել են 229-ը (82.4%):

Բարձր պատրաստվածություն ունեցած շրջանավարտների մի մասը, որոնք ՀՀ բուհերի ընդունելության մրցույթի ցանկում ընդգրկված որևէ բուհ չեն ընդունվել, հնարավոր է, որ ընդունվել են այդ ցանկում չընդգրկված այլ բուհեր:

Աղյուսակ 19-ում ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների ներկայացված են բուհ ընդունված շրջանավարտների ամենաբարձր տոկոսով հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների հնգյակները: Այստեղ ևս ուսումնասիրվել են 2019 թ. 10 և ավելի շրջանավարտ ունեցած հաստատությունները:

Աղյուսակ 19. Բուհ ընդունված շրջանավարտների բարձր տոկոսով հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների հնցյակները ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների

Վարչատարածքային միավորը	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Բուհ ընդունվածների թիվը	Բուհ ընդունվածների տոկոսը	Վարչատարածքային միավորը	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Բուհ ընդունվածների թիվը	Բուհ ընդունվածների տոկոսը
Երևան	ՀԱՊՀ Երևանի ավագ դպրոց	278	229	82.4	Կոտայք	Չարենցավանի ավագ դպրոց	134	93	69.4
	Թիվ 112 ավագ դպրոց	79	55	69.6		Ծաղկաձորի միջնակարգ դպրոց	20	13	65
	ՃՇՀԱՀ հիմն. Մ.Աբեղյանի անվ. ավագ դպրոց	308	207	67.2		Արգելի միջնակարգ դպրոց	17	11	64.7
	Թիվ 159 ավագ դպրոց	70	46	65.7		Հրազդանի թիվ 1 ավագ դպրոց	44	28	63.6
	ԵՊԲՀ-ի «Հերացի» ավագ դպրոց	238	151	63.4		Արվյանի թիվ 6 ավագ դպրոց	46	29	63
Արագածոտն	Թալինի ավագ դպրոց	42	29	69	Շիրակ	Գյումրու թիվ 26 ավագ դպրոց	31	22	71
	Օհանավանի միջնակարգ դպրոց	20	13	65		«Ֆոտոն» վարժարան	101	67	66.3
	Ապարանի ավագ դպրոց	55	33	60		Գյումրու «Ակադեմիական» վարժարան	100	65	65
	Ներքին Բազմաբերդի միջնակարգ դպրոց	14	8	57.1		Մարալիկի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց	21	13	61.9
	Բյուրականի միջնակարգ դպրոց	25	14	56		Արթիկի թիվ 3 ավագ դպրոց	107	66	61.7
Արարատ	Արարատի ավագ դպրոց	42	30	71.4	Սյունիք	Կապանի թիվ 2 ավագ դպրոց	95	73	76.8
	Մասիսի միջնակարգ դպրոց	16	11	68.8		Քաջարանի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	25	19	76
	Մասիսի թիվ 5 ավագ դպրոց	52	33	63.5		Կապանի թիվ 9 ավագ դպրոց	64	46	71.9
	Ներքին Դվինի միջնակարգ դպրոց	17	10	58.8		Քաջարանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց	32	22	68.8
	Արտաշատի ավագ դպրոց	68	38	55.9		Կապանի թիվ 10 միջնակարգ դպրոց	15	10	66.7
Արմավիր	Արմավիրի միջնակարգ դպրոց	10	8	80	Վայոց ձոր	Վայքի ավագ դպրոց	54	39	72.2
	Մեծամորի թիվ 2 ավագ դպրոց	70	43	61.4		Եղեգնաձորի ավագ դպրոց	69	43	62.3
	Փարաքարի միջնակարգ դպրոց	25	15	60		Ջերմուկի կրթահամալիր	37	18	48.6
	Արմավիրի թիվ 4 ավագ դպրոց	79	45	57		Արենիի միջնակարգ դպրոց	12	5	41.7
	«Էօրնեկեան» միջնակարգ դպրոց	34	18	52.9		Խաչիկի միջնակարգ դպրոց	10	4	40

Գեղարքունիք	Մարուխանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց	16	11	68.8	Տավուշ	Տավուշի միջնակարգ դպրոց	13	11	84.6
	Զովաբերի միջնակարգ դպրոց	13	8	61.5		Նոյեմբերյանի ավագ դպրոց	42	30	71.4
	Վաղաշենի միջնակարգ դպրոց	29	17	58.6		Իջևանի ավագ դպրոց	87	57	65.5
	Գավառի ավագ դպրոց	38	22	57.9		Դիլիջանի ավագ դպրոց	78	47	60.3
	Սևանի Խ. Աբովյանի անվան ավագ դպրոց	86	49	57		Կողբի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	10	6	60
Լոռի	Վանաձորի մաթեմատիկայի և բնագիտական առարկաների խորացվ. ուսուց. հատուկ դպրոց	30	28	93.3					
	Մպիտակի ավագ դպրոց	66	55	83.3					
	Ալավերդու թիվ 8 ավագ դպրոց	36	27	75					
	Վանաձորի թիվ 13 ավագ դպրոց	27	20	74.1					
	Լեռնապատի միջնակարգ դպրոց	18	13	72.2					

6.4 ՄԱՀՄԱՆԱՄԵՐՁ ԵՎ ԲԱՐՁՐ ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԳՅՈՒՂԵՐԻՑ ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏՆԵՐԻ ԲԱՐՁՐ ՏՈԿՈՍՆԵՐՈՎ ԱՌԱՆՁՆԱՑԱԾ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ

Աղյուսակ 20. 2019 թ. սահմանամերձ և բարձր լեռնային գյուղերից բուհերում հայտագրված և ընդունված դիմորդների թվերը

Բնակավայրի տիպը	Հայտագրվածների թիվը	Ընդունվածների	
		թիվը	տոկոսը
Սահմանամերձ գյուղեր	390	296	75.9
Բարձր լեռնային գյուղեր	250	199	79.6
Բարձր լեռնային սահմանամերձ գյուղեր	6	3	50
Ընդամենը	646	498	77.1

Սահմանամերձ և բարձր լեռնային գյուղերից 2019 թ. ՀՀ բուհերում հայտագրվել է 646 դիմորդ, որոնցից ընդունվել է 498-ը: Նրանք կազմել են այդ գյուղերից հայտագրվածների 77.1%-ը:

Աղյուսակ 21-ում և աղյուսակ 22-ում ըստ սահմանամերձ և բարձր լեռնային գյուղեր ունեցող վարչատարածքային միավորների ներկայացված են 2019 թ. բուհ ընդունված շրջանավարտների բարձր տոկոսով առանձնացած դպրոցները: Ուսումնասիրվել են 5 և ավելի շրջանավարտ ունեցած և ընդունվածների մեծ թիվ ապահոված դպրոցները:

Աղյուսակ 21. 2019 թ. սահմանամերձ գյուղերի 5 և ավելի շրջանավարտ ունեցած և բուհ ընդունվածների՝ 50-ից բարձր տոկոսով առանձնացած դպրոցները

Մարզը	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Բուհ ընդունվածների			
			թիվը	տոկոսը	այդ թվում՝ 1-ին հայտով անվճար ընդունվածների	
					թիվը	տոկոսը՝ ընդունվածների թվից
Արմավիր	Արաքսի միջնակարգ դպրոց	7	4	57.1	1	25
Շիրակ	Բայանդուրի միջնակարգ դպրոց	5	3	60	1	33.3
	Երազգավորսի միջնակարգ դպրոց	7	4	57.1	2	50
	Իսահակյանի միջնակարգ դպրոց	8	4	50	3	75
Սյունիք	Ագարակի միջնակարգ դպրոց	39	23	59	5	21.1
	Խնձորեսկի միջնակարգ դպրոց	18	9	50		
	Շաղաթի միջնակարգ դպրոց	10	5	50	1	20
	Արծվանիկի միջնակարգ դպրոց	6	3	50		
Վայոց ձոր	Մարտիրոսի միջնակարգ դպրոց	5	4	80		
Տավուշ	Կողբի թիվ 2 միջնակարգ դպրոց	10	6	60	1	16.7
	Ոսկեանի միջնակարգ դպրոց	9	5	55.6		
	Ագատամուտի միջնակարգ դպրոց	25	13	52	3	23.1
	Ներքին Կարմիրաղբյուրի միջն. դպրոց	6	3	50		

Աղյուսակ 21-ում ընդգրկված դպրոցներից բուհ ընդունված շրջանավարտների ամենաբարձր տոկոսն արձանագրվել է Վայոց ձորի մարզի Մարտիրոսի միջնակարգ դպրոցում (80%՝ 5 շրջանավարտից ընդունվել է 4-ը), իսկ ընդունվածների ամենամեծ թիվը՝ Սյունիքի մարզի Ագարակի միջնակարգ դպրոցում (39 շրջանավարտից՝ 23-ը (59%))։ Առաջին հայտով անվճար ընդունվածների ամենամեծ թիվն ապահովել է Ագարակի միջնակարգ դպրոցը (5 դիմորդ)։

Աղյուսակ 22. 2019 թ. բարձր լեռնային գյուղերի 5 և ավելի թվով շրջանավարտ ունեցած և բուհ ընդունվածների բարձր տոկոսով առանձնացած մի քանի դպրոցներ

Մարզը	Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունը	Շրջանավարտների թիվը	Բուհ ընդունվածների			
			թիվը	տոկոսը	այդ թվում՝ անվճար ընդունվածների	
					թիվը	տոկոսը՝ ընդունվածների թվից
Արագածոտն	Լուսազյուղի միջնակարգ դպրոց	6	3	50		
Գեղարքունիք	Սարուխանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոց	16	11	68.8	5	45.5
	Լճավանի միջնակարգ դպրոց	8	5	62.5		
	Վաղաշենի միջնակարգ դպրոց	29	17	58.6	1	5.9
Շիրակ	Հառիձի միջնակարգ դպրոց	7	4	57.1	1	25
	Մուսայելյանի միջնակարգ դպրոց	7	4	57.1	1	25

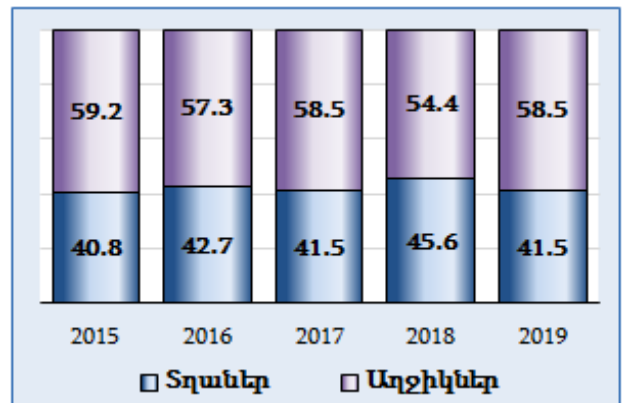
Աղյուսակում ներկայացված դպրոցներից բուհ ընդունված շրջանավարտների ամենաբարձր տոկոսն արձանագրվել է Գեղարքունիքի մարզի Սարուխանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցում (68.8%, 16 շրջանավարտից՝ 11-ը), իսկ ընդունվածների ամենամեծ թիվը՝ նույն մարզի Վաղաշենի միջնակարգ դպրոցում (29-ից 17-ը՝ 58.6%-ը): Առաջին հայտով և ուսուցման անվճար հիմունքներով ընդունված շրջանավարտներ են ունեցել Սարուխանի թիվ 1 և Վաղաշենի միջնակարգ դպրոցները, ինչպես նաև Շիրակի մարզի Հառիճի և Մուսայելյանի միջնակարգ դպրոցները, որոնցից առաջատարը եղել է Սարուխանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցը (5 դիմորդ):

6.5 ՀԱՅՏԱԳՐՎԱԾ ԵՎ ԲՈՒՀ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԸՍՏ ԴԻՄՈՐԴՆԵՐԻ ՍԵՌԵՐԻ

2019 թ. ՀՀ բուհերում հայտագրված 10367 դիմորդներից 4303-ը (41.5%) եղել են տղաներ, 6064-ը (58.5%)՝ աղջիկներ: Բուհ ընդունված 8513 դիմորդներից 3424-ը (40.2%) եղել են տղաներ, 5089-ը (59.8%)՝ աղջիկներ: Հայտագրված աղջիկներից ընդունվել է 83.9%-ը, տղաներից՝ 79.6%-ը:

Դիագրամ 8-ում ներկայացված է վերջին 5 տարիներին ՀՀ բուհերում հայտագրված դիմորդների տոկոսային հարաբերակցությունն ըստ սեռերի: Ինչպես երևում է դիագրամից, նկատելի փոփոխություն արձանագրվել է 2018 թվականին. նախորդ և հաջորդ տարիների համեմատությամբ տղաների տոկոսն ավելացել է 4.1-ով:

Դիագրամ 8. 2015-2019 թթ. բուհերում հայտագրված տղաների և աղջիկների տոկոսային հարաբերակցությունը



6.6 ԱՄԵՆԱՊԱՀԱՆՁՎԱԾ ՄԱՄՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Աղյուսակ 23-ում ներկայացված են 2019 թ. դիմորդների շրջանում ՀՀ պետական բուհերի ամենապահանջված մասնագիտությունները:

Աղյուսակ 23. 2019 թ. ամենապահանջված մասնագիտությունները ըստ բուհերի

ԱՆՎՃԱՐ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ				
Բուհը *	Մասնագիտությունը	Դիմումների թիվը 1-ին հայտով	Տեղերի թիվը	Մեկ տեղի համար դիմածների թիվը
ԵՊԲՀ	Բուժական գործ	636	58	11
ԵՊՀ	Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա	417	33	13
	Իրավագիտություն	290	2	145
ՀՊՏՀ	Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)	201	11	18
ԵՊԲՀ	Ստոմատոլոգիա	189	6	32
ԵՊՀ	Միջազգային հարաբերություններ	176	2	88
ՀՊՏՀ	Կառավարում (ըստ ոլորտի)	173	10	17
	Տնտեսագիտություն	164	13	13
ՃՇՀԱՀ	Դիզայն	160	4	40
ԵՊԼՀ	Միջմշակութային հաղորդակցութ., անգլերեն լեզու	159	5	32
ՎՃԱՐՈՎԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ ԱՏ				
Բուհը *	Մասնագիտությունը	Դիմումների թիվը վճարովի բոլոր հայտերով	Տեղերի թիվը	Մեկ տեղի համար դիմածների թիվը
ՀՊՏՀ	Շուկայագիտություն (ըստ ոլորտի)	945	76	12
	Տնտեսագիտություն	943	187	5
ԵՊՀ	Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա	913	180	5
ՀՊՏՀ	Կառավարում (ըստ ոլորտի)	891	190	5
ԵՊԼՀ	Մերվիս	864	123	7
ԵՊԲՀ	Բուժական գործ	838	270	3
ՀՊՏՀ	Հաշվապահ. հաշվառում և հարկում (ըստ ոլորտի)	825	191	4
ԵՊԲՀ	Ֆարմացիա	824	90	9
ԵՊԲՀ	Ստոմատոլոգիա	817	130	6
ԵՊՀ	Մշակութաբանություն	787	40	20

* Երևանում գործող բուհերի տվյալներում ընդգրկված չեն մարզերում գործող մասնաճյուղերի տվյալները:

Աղյուսակ 23-ից հետևում է, որ ուսուցման անվճար հիմունքներով հայտագրվածների շրջանում ամենապահանջվածը եղել է ԵՊԲՀ-ի «Բուժական գործ» մասնագիտությունը, որի հայտագրվածների թիվը կազմել է 636 (մեկ տեղի համար հայտագրվել է 11 դիմորդ): Ուսուցման վճարովի հիմունքներով հայտագրվածների թվով (945 դիմորդ) առաջատարը եղել է ՀՊՏՀ-ի «Շուկայագիտություն» մասնագիտությունը (մեկ տեղի համար՝ 12 դիմորդ): Միաժամանակ, մեկ անվճար տեղի համար հայտագրվածների թվով առաջատար է եղել ԵՊՀ-ի «Իրավագիտություն» մասնագիտությունը (145 դիմորդ), իսկ վճարովիի դեպքում՝ ԵՊԲՀ-ի «Բուժական գործ» մասնագիտությունը (270 դիմորդ):

Աղյուսակ 24-ում ներկայացված են 2014-2019 թթ. ԵՊՀ-ի, ՀՊՏՀ-ի և ԵՊԲՀ-ի մի քանի պահանջված մասնագիտությունների անցողիկ միավորները: Աղյուսակից երևում է, որ անվճար հիմունքներով ընդունելության անցողիկ միավորները նախորդ տարվա համեմատությամբ 2019 թ. հիմնականում նվազել են: Աճել են ՀՊՏՀ-ի «Կառավարում» և

«Վիճակագրություն» մասնագիտությունների անցողիկ միավորները:

Դիտարկվածներից 2019 թ. նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել են ՀՊՏՀ-ի «Տնտեսագիտություն», «Ֆինանսներ» և «Կառավարում» մասնագիտությունների վճարովի հիմունքներով ուսուցման անցողիկ միավորները:

Աղյուսակ 24. Բարձր պահանջարկ ունեցող մի քանի մասնագիտությունների անցողիկ միավորները 2014-2019 թթ.*

	ԵՊՀ			ՀՊՏՀ					ԵՊԲՀ			
	Իրավագիտություն	Միջազգային հարաբերություններ	Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա	Տնտեսագիտություն	Ֆինանսներ	Կառավարում	Շուկայագիտություն (բառ ոլորտի)	Վիճակագրություն	Բաժանման գործ	Ստատիստիկա	Ֆարմացիա	
2014 թ.	անվճար		38.5	59	58.75	55.25	56	55.5	39.25	38	37.75	
	վճարովի	53	48.75	26.5	41.25	49	44.5	43.75	34.5	24	21.5	17.75
2015 թ.	անվճար		38.75	54	57.5	59.25	57.25	44.5	39.5	39.75	37	
	վճարովի	52	47.75	26	40	49	45	43.5	31.5	25.75	20	15
2016 թ.	անվճար		38	56	57	54.25	56.25	55.25	39.75	39.5	39.5	
	վճարովի	52	45.75	25.5	25	45	37.75	34.25	24.5	27.5	25.25	21.75
2017 թ.	անվճար	60	59.5	38.5	54	59	56.25	54.75	31.5	39.5	39.5	33.75
	վճարովի	46.5	39.75	23.75	24	40.25	34.75	33.5	16	27	23.25	18.5
2018 թ.	անվճար	60	59.25	39	52.25	53.75	50.5	54.75	32.25	39	39.75	36.25
	վճարովի	31.25	26.25	15.75	25.25	26.25	26.5	24.25	17.25	16.75	16	21
2019 թ.	անվճար	59.5	58.5	38.5	51	46.5	52.75	54.25	38.25	38.25	38.25	36.25
	վճարովի	47.5	40.25	29.75	24	23.5	25	30.75	27.75	30.25	27.75	24.5

* Անցողիկ միավորների վերաբերյալ ավելի մանրամասն տեղեկությունները գետեղված են Գնահատման և թեստավորման կենտրոնի <http://www.atc.am/> կայքում:

ԱՍՓՈՓՈՒՄ

Ամփոփելով վերլուծությունը՝ նշենք, որ միասնական քննություն հանձնողների թիվը 2019 թ. ավելացել է 2017 թ. համեմատությամբ՝ 10396-ից հասնելով 11046-ի: Ավարտվել է դիմորդների թվի՝ ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում 12-ամյա կրթության համակարգին անցնելով պայմանավորված թռիչքային վայրէջքների շրջանը (2011 և 2018 թթ.):

➤ **Միասնական քննություններ:** 2019 թ. միասնական քննություններին մասնակցելու համար հայտագրված 11046 դիմորդների կողմից հիմնական փուլում ներկայացվել է 10391 հայտ, լրացուցիչ փուլում՝ 911-ը: Հաշվի առնելով լրացուցիչ փուլում հայտագրվածների մի մասի՝ հիմնական փուլում ևս հայտագրված լինելու հանգամանքը՝ հիմնական և լրացուցիչ փուլերի հայտերի ընդհանուր թիվը կազմել է 11302:

Դիմորդներից 10220-ը հայտագրվել են ՀՀ-ում, 826-ը՝ Արցախում: ՀՀ-ում

հայտագրվածներից 10147-ը եղել են տեղացիներ, 55-ը՝ Վրաստանից, 14-ը՝ Ռուսաստանից, 2-ը՝ Ղազախստանից, 1-ը՝ Ուկրաինայից և 1-ը՝ Սիրիայից:

2018-2019 ուսումնական տարվա շրջանավարտներ են եղել հայտագրված դիմորդներից 10769-ը (9894-ը ՀՀ-ից, 810-ը Արցախից և 65-ը այլ երկրներից):

Միասնական քննություններից բացակայությունները հիմնականում չեն գերազանցել մասնակիցների թվի 5%-ը: Հիվանդության պատճառով քննությունն ընդհատել է 5 դիմորդ, 19 դիմորդ քննության անցկացման կարգի խախտման պատճառով հեռացվել է քննությունից:

Միասնական քննությունների ընդհանուր միջին միավորներն արձանագրվել են 11.1-ից (ռուսաց լեզու) մինչև 15.1 (ֆրանսերեն) սահմաններում:

Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում ուսումնասիրվող առարկաների քննություններից նախորդ տարվա համեմատությամբ միջին միավորների աճ է արձանագրվել մաթեմատիկայից, ֆիզիկայից, աշխարհագրությունից, ռուսաց լեզվից, ֆրանսերենից և համաշխարհային պատմությունից (0.2-1.5 միավորով): Մյուս քննությունների միջին միավորները նվազել են 0.2-1 միավորով:

Հիմնական փուլում մաթեմատիկայի, անգլերենի, աշխարհագրության, ֆրանսերենի և համաշխարհային պատմության քննություններից դրական միավորի շեմը չհաղթահարած դիմորդների թիվը եղել է մասնակիցների թվի 10%-ից պակաս: 10%-ից բարձր ցուցանիշով աչքի են ընկել հատկապես ֆիզիկայի և հայոց պատմության քննությունները (22.4 և 21.4%): Շեմը չհաղթահարածների տոկոսը շատ բարձր է եղել լրացուցիչ փուլում (20-63.2%)՝ կապված այդ փուլի դիմորդների պատրաստվածության ցածր մակարդակի հետ:

Միասնական քննություններից առավելագույն՝ 20 միավոր հավաքածների թիվը հիմնական փուլում եղել է 0.1-ից (քիմիա) մինչև 5 (համաշխարհային պատմություն) տոկոսի սահմաններում: Ամենամեծաքանակ առավելագույն միավորներն արձանագրվել են անգլերենից (թվով 55՝ 1.2%-ը):

Լրացուցիչ փուլում մեկական 20 միավոր է արձանագրվել միայն հայոց լեզվից և հայ գրականությունից, մաթեմատիկայից և անգլերենից:

Միասնական քննությունների արդյունքների բողոքարկման 476 դիմումներից դրական լուծում է ստացել 87-ը (18.3%-ը): Համեմատության համար նշենք, որ 2017 թ. դրական լուծում է ստացել դիմումների 31.3%-ը:

Միասնական քննություններից ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների արձանագրված ամենաբարձր միջին միավորների թվով առաջատարը եղել է Սյունիքի մարզը (7 քննությունից), իսկ բնակավայրերի տիպերից՝ միջին և փոքր քաղաքները (8 քննությունից):

Ըստ ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տեսակների կատարված վերլուծությունից երևում է, որ 2019 թ. միասնական քննություններից բարձր միջին միավորներ են ունեցել առավելապես կրթահամալիրների և վարժարանների շրջանավարտները: Այս դիտարկմամբ կրթության որակի բարձրացման ուղղությամբ

աշխատանք կատարելու անհրաժեշտություն կա հատկապես միջնակարգ դպրոցներում:

Միասնական քննությունների թեստերի գերակշիռ մասը եղել է միջին բարդության և մեծ հուսալիության:

➤ **Կենտրոնացված քննություններ:** Կենտրոնացված քննությունների միջին միավորները եղել են 10.9-ից (ռուսաց լեզու) մինչև 15 (իտալերեն) սահմաններում: «Գերմաներեն», «Ֆրանսերեն», «Իսպաներեն» և «Իտալերեն» առարկաների բանավոր քննություններից բոլոր մասնակիցները հավաքել են դրական միավորներ: Միաժամանակ, այդ քննություններից 20 միավոր չի արձանագրվել: 20 միավոր չի արձանագրվել նաև «Ստեղծագործական աշխատանքի» կենտրոնացված քննությունից: Մյուս քննություններից դրական միավորի շեմը չհաղթահարածների և 20 միավորներ հավաքածների ամենամեծ թիվն արձանագրվել է «Հայոց լեզու և գրականություն» առարկայի բանավոր քննությունից (համապատասխանաբար՝ 16 (8.3%) և 8 (4.2%)):

«Հայոց լեզվի և գրականության», «Բանավոր հաղորդակցման միջոցների», «Ստեղծագործական աշխատանքի» և «Ռուսաց լեզվի» կենտրոնացված քննությունների միջին միավորները նախորդ տարվա համեմատությամբ 2019-ին նվազել են 1.4-3.4 միավորով, իսկ «Անգլերենի», «Գերմաներենի», «Ֆրանսերենի» և «Իսպաներենի» քննություններինը՝ աճել 0.5-2.6-ով:

➤ **Բուհերի ընդունելության մրցույթը:** 2019 թ. ՀՀ բուհերի ընդունելության մրցույթի համար նախատեսված է եղել անվճար հիմունքներով ուսուցման 1799 տեղ, վճարովի հիմունքներով՝ 16088-ը:

Բուհերի ընդունելության մրցույթին մասնակցելու համար հայտագրվել է 10367 դիմորդ (առաջին փուլում՝ 10100, երկրորդում՝ 267): Հայտագրված դիմորդներից 10203-ը դիմել են պետական, 164-ը՝ ոչ պետական բուհեր:

ՀՀ բուհեր ընդունվել է 8513 դիմորդ (հայտագրվածների 82.1%-ը): Նրանցից 1221-ն ընդունվել է անվճար հիմունքներով (14.3%), 7242-ը՝ վճարովի (85.1%), 50-ը (0.6%)՝ արտոնություններով:

Ուսուցման անվճար հիմունքներով ընդունվածները, վճարովի հիմունքներով ընդունվածներից 6988-ը և արտոնություններով ընդունվածներից 46-ն ընդունվել են մրցույթի 1-ին փուլում: 2-րդ փուլում վճարովի հիմունքներով ընդունվել է 254-ը, արտոնություններով՝ 4-ը:

Մրցույթին մասնակցելով միայն ավարտական կամ տարեկան գնահատականներով՝ վճարովի հիմունքներով ընդունվել է 325 դիմորդ (մրցույթի 1-ին փուլում՝ 288 (88.6%), 2-րդ փուլում՝ 37 (11.4%)):

ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններից 2019 թ. բուհեր ընդունված դիմորդների ավարտական փաստաթղթերի միջին միավորների միջին թվաբանականը ըստ ՀՀ վարչատարածքային միավորների եղել է 14.4-ից (Երևան) մինչև 16 (Վայոց ձոր) սահմաններում:

Ըստ բնակավայրերի տիպերի այն տատանվել է 14.6-ից (խոշոր քաղաքներ) մինչև 15.7 (փոքր քաղաքներ), ըստ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների

տեսակների՝ 12.7-ից (մասնագիտացված ուսումնական հաստատություններ) մինչև 16.7 (կրթահամալիրներ) սահմաններում: Միայն ուսումնարաններից և քոլեջներից բուհեր ընդունվածների ցուցանիշներն են եղել շատ ցածր (համապատասխանաբար՝ 8 և 8.1):

Ավարտական փաստաթղթի ամենացածր միջին միավորով (12.7) դիմորդներն ընդունվել են ՀԱԱՀ և «Եվրասիա» միջազգային համալսարան, ամենաբարձրով (16.1)՝ ՀՊՏՀ Գյումրու մասնաճյուղ: Երևանում ամենացածր և ամենաբարձր ցուցանիշ են ունեցել ՀԱԱՀ (12.7) և ԵՊԲՀ (16.1) ընդունվածները:

2019 թ. 10 և ավելի շրջանավարտներ ունեցած ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններից բուհ ընդունվածների բարձր տոկոս ապահովվածների լավագույն տասնյակում տեղ են գտել 74.1-93.3% արձանագրածները, որոնցից առաջատարը եղել է Վանաձորի մաթեմատիկայի և բնագիտական առարկաների խորացված ուսուցմամբ հատուկ դպրոցը: Իսկ այդ տասնյակից բուհ ընդունվածների ամենամեծ թիվ ապահովել է ՀԱՊՀ Երևանի ավագ դպրոցը, որի 278 շրջանավարտներից ընդունվել են 229-ը (82.4%):

Սահմանամերձ գյուղերում 5 և ավելի շրջանավարտ ունեցած և բուհ ընդունված շրջանավարտների բարձր տոկոսով առանձնացած դպրոցներից աչքի են ընկել Վայոց ձորի մարզի Մարտիրոսի միջնակարգ դպրոցը (80%), իսկ բարձր լեռնային գյուղերում՝ Գեղարքունիքի մարզի Սարուխանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցը (68.8%):

2019 թ. դիմորդների նախընտրած մասնագիտություններից, ըստ ուսուցման անվճար հիմունքներով հայտագրվածների թվի, ամենապահանջվածը եղել է ԵՊԲՀ-ի «Բուժական գործ» մասնագիտությունը, վճարովի հիմունքներով՝ ՀՊՏՀ-ի «Շուկայագիտություն» և «Տնտեսագիտություն» մասնագիտությունները:

Հաշվի առնելով, որ ամենապահանջված մասնագիտություններն առավելապես ուսուցանվում են ԵՊՀ-ում, ՀՊՏՀ-ում և ԵՊԲՀ-ում՝ դիտարկվել են դրանց 2014-2019 թթ. անցողիկ միավորներն ըստ ուսուցման անվճար և վճարովի ձևի: Վերլուծության մեջ ներկայացվել են ԵՊՀ-ի «Իրավագիտություն», «Միջազգային հարաբերություններ», «Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա», ՀՊՏՀ-ի «Տնտեսագիտություն», «Ֆինանսներ», «Կառավարում», «Շուկայագիտություն», «Վիճակագրություն» և ԵՊԲՀ-ի «Բուժական գործ», «Ստոմատոլոգիա», «Ֆարմացիա» մասնագիտությունները: Անվճար հիմունքներով ընդունելության անցողիկ միավորները նախորդ տարիներին ակնհայտ աճման կամ նվազման միտում հիմնականում չեն ունեցել, սակայն 2018 թ. համեմատությամբ 2019-ին հիմնականում նվազել են: Դիտարկված մասնագիտությունների մեծ մասի վճարովի հիմունքներով ուսուցման անցողիկ միավորների նվազման միտումն ակնհայտ է հատկապես 2016 թվականից սկսած: 2019 թ. 2017 թ. համեմատությամբ (հաշվի առնելով 2018 թ. դիմորդների թվի սակավությունը՝ համեմատվել է 2017 թ. համապատասխան ցուցանիշների հետ) նվազել են ՀՊՏՀ-ի «Ֆինանսներ» և «Կառավարում» մասնագիտությունների վճարովի հիմունքներով ուսուցման անցողիկ միավորները:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ

1. 2019 թ. պետական միասնական և կենտրոնացված քննությունների, ինչպես նաև բուհերի ընդունելության մրցույթի դիմորդների հաշվառման էլեկտրոնային տվյալների բազաներ
2. ՀՀ պետական և ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգ
3. 2018 թ. պետական միասնական քննությունների արդյունքների և բուհերի ընդունելության մրցույթի վերլուծություն
4. ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների առկա ուսուցմամբ բակալավրի ու անընդհատ և ինտեգրված կրթական ծրագրերով 2019/2020 ուսումնական տարվա ընդունելության քննությունների, տեղերի և ուսման վարձաչափերի ցանկ

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. 2019 թ. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ	ՏԵՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԺԱՄ)	ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՕՐԸ	
		ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՓՈՒԼ	ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՓՈՒԼ
Համաշխարհային պատմություն Կենսաբանություն Աշխարհագրություն	3	04.06.2019 թ.	06.07.2019 թ.
Հայոց լեզու և հայ գրականություն	3	07.06.2019 թ.	03.07.2019 թ.
Ֆիզիկա	3	11.06.2019 թ.	04.07.2019 թ.
Օտար լեզու	2.5	14.06.2019 թ.	05.07.2019 թ.
Մաթեմատիկա	3	18.06.2019 թ.	07.07.2019 թ.
Հայոց պատմություն Քիմիա	3	21.06.2019 թ.	08.07.2019 թ.
Ռուսաց լեզու	2.5	25.06.2019 թ.	02.07.2019 թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Գնահատման և թեստավորման կենտրոնում քննությունների դիմում-հայտերի ընդունումն սկսվում է տվյալ տարվա փետրվարի 1-ից և ավարտվում մարտի 15-ին (համաձայն «ՀՀ պետական և ոչ պետական բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի»)¹⁰: Մուտքագրված տվյալների համապատասխանությունը հաստատելու, ճշգրտում, փոփոխություն կատարելու և քննության մասնակիցների ցուցակը վերահաստատելու նպատակով ԳԹԿ-ից դպրոցներ ուղարկված տվյալները և նոր դիմում-հայտերը ապրիլի 10-15-ը ուղարկվում են ԳԹԿ: Բուհերում դիմորդների հայտագրումը կատարվում է տվյալ տարվա մայիսի 5-ից մինչև հունիսի 1-ը: Դիմորդները կենտրոնացված և ներբուհական քննություններին, ինչպես նաև մասնագիտությունների մրցույթին մասնակցելու համար ընդունելության դիմում-հայտը և փաստաթղթերը հանձնում են այն բուհում, որի մասնագիտությունն ընդունելության դիմում-հայտում հայտագրել են առաջինը: ՀՀ երկրադաբացիների և օտարերկրացիների, օտարերկրյա պետությունների ուսումնական հաստատությունները տվյալ ուսումնական տարում ավարտած ՀՀ քաղաքացիների, նույն տարվա զարնանային զորակոչից զորացրված կամ մինչև հուլիսի 31-ը զորացրվող դիմորդների, նախնական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների տվյալ տարվա շրջանավարտների

¹⁰ <http://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=75964>

վաստաթղթերն ընդունվում են հունիսի 25-ից մինչև հուլիսի 2-ը:

Միասնական քննությունները կազմակերպվում և անցկացվում են միասնական քննական կենտրոններում, որոնց ցանկը մինչև տվյալ տարվա մայիսի 1-ը հաստատում է ԳԹԿ-ի տնօրենը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒՄԸ ԵՎ ԻՐԱԶԵԿՈՒՄԸ

Համաձայն Գնահատման և թեստավորման կենտրոնի գործունեության պլանի՝ ԳԹԿ-ն տվյալ տարվա հունվարի 20-ից ԶԼՄ-ներում պարբերաբար հրապարակում է հայտարարություններ, որոնցում նշվում են միասնական քննությունների դիմում-հայտերի ընդունումն սկսելու և ավարտելու ժամկետները, դիմում-հայտերն ընդունող հանրակրթական ուսումնական հաստատությունները: ԳԹԿ պաշտոնական կայքում և ֆեյսբուքյան էջում տեղադրվում և պարբերաբար թարմացվում են միասնական քննություններին և բուհերի ընդունելության մրցույթին վերաբերող տեղեկությունները:

ԳԹԿ համակարգչային և վերլուծական բաժինը միասնական քննություններին մասնակցելու դիմում-հայտ լրացրած դիմորդների տվյալները էլեկտրոնային եղանակով ստանալու նպատակով հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների համակարգչային օպերատորների համար կազմակերպում է վերապատրաստման դասընթացներ:

Միասնական քննությունների կազմակերպման գործընթացը (ուղեցույցների մշակում և տրամադրում, միասնական քննությունների և բուհերի ընդունելության հայտագրում, թեստերի տպագրություն) լուսաբանվում է ԶԼՄ-ներով: Քննությունների անցկացման ողջ գործընթացը (քննության ընթացք, բողոքարկում, տվյալների տրամադրում, մեկնաբանում) բաց է լինում լրատվամիջոցների համար: Պարբերաբար կազմակերպվում են հարցազրույցներ և ասուլիսներ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԹՎԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԻՆ ՄԻԱՎՈՐՆԵՐԸ ԸՍՏ ՏԱՐԻՆԵՐԻ

Տարեթիվը	Հայոց լեզու և հայ գրականություն		Մաթեմատիկա		Անգլերեն		Ռուսաց լեզու		Գերմաներեն		Ֆրանսերեն		Ֆիզիկա		Հայոց պատմություն		Կենսաբանություն		Քիմիա		Համաշխարհային պատմություն		Աշխարհագրություն		Իսպաներեն		Իտալերեն		Պարսկերեն		
	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	Մասնակիցների թիվը	Միջին միավորը	
2019	5701	11.4	4837	12	4821	13.8	456	11.1	126	13.9	88	15.1	1492	11.5	1443	11.5	1324	13	1100	12.2	41	13.6	244	13.5	4	13.3	1	18.5	5	12	
2018	2715	12.2	2553	11.5	2183	14	264	9.6	81	14.9	51	14.9	983	11	726	12.3	685	13.5	584	12.4	41	12.2	148	13.1	2	13.25			1	13.75	
2017	5307	12.9	4586	11.3	4158	14.4	544	10.2	119	15.6	126	15.6	1683	11.5	1331	12.1	1265	13.4	1098	12.7	90	14.7	282	12.1	6	14.3	2	17.1			
2016	6336	13.7	5400	11.6	4833	14.1	652	9.8	192	15.3	173	15.9	1947	11.4	1440	13.3	1449	12.9	1183	12.9	134	14.4	356	13.5	10	16.2	3	15.1			
2015	6991	13.7	5567	11.8	5243	14.2	781	10	230	14.9	194	15.3	1957	10.9	1673	13	1527	12.6	1194	12.6	133	13.3	332	13.8	13	12.4	1	18.75			
2014	7602	13.2	6062	11.6	5441	13.9	910	10.6	284	14	230	15.8	2208	11.4	1906	12.9	1466	10.9	1143	12.4	141	12.6	317	13.4	15	16.5	2	18.6	1	7	
2013	8931	13.1	6912	11.8	6361	15.4	1212	11	362	15.6	293	16.2	2489	11.5	2354	13.4	1788	14.1	1368	12.6	224	11.5	346	14.4	19	18.8	5	14.8	1	19.25	
2012	11671	13.9	8831	11.6	7982	13.2	1242	10.3	525	14.4	438	14.3	3328	12.1	3126	10	1960	11.4	1537	10.8	384	12.2	387	12.3	24	17.9	4	15.4	5	16.4	
2011	1326	11.4	1077	6.1	776	9.5	202	10.9	78	9.5	38	11.2	474	5.3	524	10.5	360	10.3	251	9.1	107	10.6	52	10.9	5	15.2	1	19.75			
2010	11152	11.4	9218	9.9	7712	13.3	989	11.2	528	13.9	432	14.6	4066	10.3	3313	11.3	1774	10.9	1336	12	543	13.1	325	11.5	18	14.8	4	16.8	2	14.8	
2009	12378	11.4	9955	10.8	8066	13.9	1218	12.3	531	14.5	435	16.5	4677	10.1	3394	13.3	1799	11.7	1314	12	552	12	394	13	18	16.9	10	15.7	2	16.9	
2008	13814	13	9859	14.9	7848	14.9	1529	16	575	14.7	514	16.6													23	18.9	4	18.7			
2007	14862	15.1																													